

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Καινοτόμο πρόγραμμα

Της ΜΑΙΡΗΣ Ι. ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

m.papakonstantinou@realnews.gr

Με επίκεντρο τον ανερχόμενο κλάδο της βιοτεχνολογίας και κορωνίδα τις εφαρμογές στη φαρμακευτική και την ιατρική, η πρώτη εξειδικευμένη βιο-ακαδημία ιδρύεται στη χώρα μας, με πρωτοβουλία της φαρμακοβιομηχανίας DEMO σε συνεργασία με την TÜV NORD Ελλάδα, επίσημο οργανισμό επιθεώρησης, πιστοποίησης και εκπαίδευσης μέλος του γερμανικού ομίλου TÜV NORD. Η πρωτοβουλία αποτελεί πρότυπο εφαρμογής υψηλών προδιαγραφών στη φαρμακευτική βιοτεχνολογία, ενώ το πρώτο εξειδικευμένο εκπαιδευτικό πρόγραμμα απευθύνεται σε νέους επιστήμονες που θέλουν να αποκτήσουν πιστοποιημένα εφόδια στον τομέα της βιοτεχνολογίας.

Το ξεκίνημα

Ειδικότερα, το εξειδικευμένο εκπαιδευτικό πρό-

Στην έρευνα επενδύει η φαρμακοβιομηχανία DEMO, δίνοντας ευκαιρίες σε νέους επιστήμονες

Η πρωτοβουλία της DEMO είναι καθοριστικής σημασίας, καθώς προάγει την καινοτομία αυτή εκπαιδευτική πρωτοβουλία. Με αφορμή την έναρξη της πρώτης βιο-ακαδημίας, ο HR Director της DEMO ABEE, Κωνσταντίνος Κοτσάφης, δήλωσε: «Η διά βίου μάθηση και η εξειδίκευση είναι σήμερα το κλειδί για την επαγγελματική εξέλιξη των νέων. Μέσα σε έναν κόσμο γεμάτο επιλογές και προγράμματα, είναι σημαντικό οι ενδιαφερόμενοι να ξεχωρίζουν εκείνα που κάνουν πραγματικά τη διαφορά. Με το νέο καινοτόμο πρόγραμμα της βιο-ακαδημίας, που υλοποιείται για πρώτη φορά στη χώρα μας, και χάρη στη συνεργασία μας με την TÜV NORD Ελλάδα, δίνουμε στους συμμετέχοντες πιστοποιημένα εφόδια που θα τους βοηθήσουν να σταθούν με αυτοπεποίθηση και δυναμική στον χώρο της βιοτεχνολογίας».

Το αποτύπωμα

Με επικεφαλής τον πρόεδρο και διευθύνοντα σύμβουλο στη DEMO, Δημήτρη Δέμο, η ελ-

περαιτέρω την παρουσία της στον ευρωπαϊκό φαρμακευτικό χώρο.

Οι επενδύσεις

Στην εγχώρια αγορά, οι σημαντικές επενδύσεις της στον Άγιο Στέφανο Αττικής, με την πρωτοποριακή μονάδα παραγωγής μονοκλωνικών αντισωμάτων σε έκταση 2.000 τ.μ., αλλά και το επενδυτικό πλάνο στην Τρίπολη, όπου ξεχωρίζει η παραγωγή πενικιλινικών, επιβεβαιώνουν τη στρατηγική της DEMO για διεύθυνση σε καινοτόμους τομείς για την υγεία με επίκεντρο τον άνθρωπο. Εξέχουσα θέση στο προϊόντικό χαρτοφυλάκιο της κατέχουν βιο-ομοειδή ή άλλα βιοφαρμακευτικά προϊόντα, τα οποία προορίζονται για σοβαρές και χρόνιες παθήσεις, αλλά και τα πιο πρόσφατα προϊόντα από την κατηγορία συμπληρωμάτων διατροφής και ιατροτεχνολογικών προϊόντων.

Στο πλαίσιο της συνεργασίας με την TÜV NORD Ελλάδα, οι επικεφαλής του οργανισμού επιθεώρησης, πιστοποίησης και εκπαίδευσης δήλωσαν ότι στηρίζουν στρατηγικά τις πρω-

Η πρώτη βιο-ακαδημία στην Ελλάδα

γραμμα της πρώτης βιο-ακαδημίας στην Ελλάδα συνδυάζει τη θεωρητική κατάρτιση με την πρακτική εφαρμογή στον ταχέως αναπτυσσόμενο τομέα της βιοτεχνολογίας, με στόχο να ενδυναμώσει τις δεξιότητες και τις επιστημονικές γνώσεις των συμμετεχόντων. Η ίδρυση της είναι καθοριστικής σημασίας και θα προσφέρει πολλαπλά οφέλη, καθώς η φαρμακοβιομηχανία αποτελεί έναν από τους δυναμικότερους κλάδους της ελληνικής οικονομίας, με ισχυρό αποτύπωμα στην υγεία, στην κοινωνία και στην οικονομία.

Δικαίωμα εγγραφής στην επιστημονική ακαδημία έχουν νέοι επιστήμονες έως 29 ετών, απόφοιτοι ή μεταπτυχιακοί και διδακτορικοί φοιτητές σε σχετικό επιστημονικό πεδίο, οι οποίοι μπορούν να υποβάλουν πλεκτρονικά τις αιτήσεις τους για να εκδηλώσουν το ενδιαφέρον συμμετοχής τους στο πρώτο εξειδικευμένο εκπαιδευτικό πρόγραμμα βιοτεχνολογίας της χώρας. Οι αιτήσεις θα υποβάλλονται έως τις 26 Σεπτεμβρίου.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ και διευθύνων σύμβουλος της DEMO, Δημήτρης Δέμος

ληνική φαρμακοβιομηχανία επενδύει σημαντικά κεφάλαια στην έρευνα και στην ανάπτυξη. Ο Δ. Δέμος έχει τονίσει πολλές φορές σε δημόσιες δηλώσεις του ότι στρατηγικά η εταιρεία επενδύει «δυσανά» στη βιοτεχνολογία, καθώς επίσης και σε φάρμακα που υπόκεινται σε καθυστέρησης πνευματικής ιδιοκτησίας. Περιγράφοντας το μέλλον της φαρμακοβιομηχανίας, ο Δ. Δέμος έχει επίσης αναφέρει ότι τα προσεχή χρόνια θα υπάρξουν πολλές καινοτομίες και διπλώματα ευρεσιτεχνίας από την DEMO.

Όπως επιβεβαιώνει η πορεία της, η DEMO είναι από τις πλέον δυναμικές στον κλάδο της όχι μόνο στη χώρα μας αλλά και στην Ευρώπη. Πρόσφατα, δε, προχώρησε στην ίδρυση και νέας θυγατρικής εταιρείας στη Γαλλία, σηματοδοτώντας ένα ακόμη σημαντικό βήμα στη συνεχή επιχειρηματική εξέλιξή της, που της επιτρέπει να ενισχύσει

ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ
Δικαίωμα εγγραφής έχουν νέοι επιστήμονες έως 29 ετών, απόφοιτοι ή μεταπτυχιακοί και διδακτορικοί φοιτητές σε σχετικό επιστημονικό πεδίο, οι οποίοι μπορούν να υποβάλουν ηλεκτρονικά τις αιτήσεις τους έως τις 26 Σεπτεμβρίου

τοβουλίες που συνδυάζουν την καινοτομία με την ποιότητα στην εκπαίδευση και την επαγγελματική κατάρτιση, ιδιαίτερα σε επιστημονικούς κλάδους που αποτελούν προκλήσεις για τη σύγχρονη εποχή.

Αναφερόμενη, δε, στη συνεργασία της TÜV NORD Ελλάδας με την DEMO με αφορμή τη δημιουργία της πρώτης βιο-ακαδημίας στην Ελλάδα, η Vice President Medical Devices/ Health της εταιρείας, Ταρσά Γιαννούλη, σχολίασε: «Αποτελεί ένα εξαιρετικό παράδειγμα εφαρμογής υψηλών προδιαγραφών στην εκπαίδευση της φαρμακευτικής βιοτεχνολογίας. Το καινοτόμο αυτό πρόγραμμα προάγει τη γνώση, ενισχύει την απασχολησιμότητα των νέων επιστημόνων και δημιουργεί γέφυρες μεταξύ εκπαίδευσης και αγοράς εργασίας».

A

ΚΥΡΙΑΚΗ 21.09.25

Συνέντευξη

21

«Εζησα για 15 χρόνια την ταλαιπωρία στα φαρμακεία του ΕΟΠΥΥ»

♦ *Σωτήρια είναι η κατ' οίκον διανομή Φαρμάκων Υψηλού Κόστους, όπως δηλώνει στην «Κυριακάτικη Απογευματινή» η Στέλλα Πουλιά, ασθενής με κυστική ίνωση*

Συνέντευξη στον **ΒΑΣΙΛΗ ΒΕΝΙΖΕΛΟ**
ven.ygeia@gmail.com

Μια ασθενής, η οποία πάσχει χρονίως από κυστική ίνωση, μία πολύ δύσκολη και επώδυνη νόσος, είναι η Στέλλα Πουλιά, η οποία λαμβάνει πλέον στο σπίτι της τα Φάρμακα Υψηλού Κόστους (ΦΥΚ), τα οποία είναι απολύτως αναγκαία για την υγεία της, αλλά και για την ίδια τη ζωή της. Η Στέλλα Πουλιά μιλά σήμερα στην «Κυριακάτικη Απογευματινή» και χαρακτηρίζει σωτήρια τη διαδικασία της κατ' οίκον διανομής των ΦΥΚ, καθώς για 15 χρόνια βίωσε τη «σκληρή» ταλαιπωρία και τις πολυώρες αναμονές έξω από τα φαρμακεία του Εθνικού Οργανισμού Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (ΕΟΠΥΥ), τόσο στη λεωφόρο Αλεξάνδρας όσο και στο Μαρούσι.

Θα μπορούσατε να μας περιγράψετε διεξοδικά τις πιο σημαντικές πιυχές από την πρότερη εμπειρία σας, όταν λαμβάνετε τα φάρμακά σας από τα φαρμακεία του ΕΟΠΥΥ;

Ασφαλώς. Διαμένω στις Αφίδνες Αττικής και για περίπου 15 χρόνια πήγαινα στο φαρμακείο του ΕΟΠΥΥ στη Λ. Αλεξάνδρας για να παίρνω κάποια από τα φάρμακά μου, μία φορά τον μήνα. Επίσης, για δύο χρόνια πήγαινα παράλληλα και στο φαρμακείο του ΕΟΠΥΥ στο Μαρούσι, καθώς ένα από τα σκευάσματα υπήρχε μόνο στο συγκεκριμένο φαρμακείο. Η αναμονή, κάθε φορά, μπορεί να ήταν από μία μέχρι και τρεις ώρες - και αν υπολογίσουμε και τη χιλιομετρική απόσταση, το σύνολο των ωρών μπορεί να έφτανε και τις πέντε. Λόγω της ιδιαιτερότητας της πάθησής, έπρεπε να φοράω μάσκα, ακόμα και πριν από τον κορονοϊό, λόγω συνωστισμού που επικρατούσε και του κινδύνου να κολλήσω κάποια ίωση, που, στην περίπτωση μου, μπορεί να σήμαινε δεκαπενθήμερη νοσηλεία στη μονάδα κυστικής ίνωσης του «Σισμανογλείου» Νοσοκομείου. Τέλος, σε μία περίπτωση εντός του 2025, έπειτα από 2 ώρες αναμονή, το προσωπικό του φαρμακείου μας ανακοίνωσε ότι δεν μπορεί να μας εξυπηρετήσει, καθώς είχε πέσει το σύστημα της ΗΔΙΚΑ.

“
Η αναμονή κάθε φορά έφτανε και τρεις ώρες - και αν υπολογίσουμε και τη χιλιομετρική απόσταση, το σύνολο των ωρών μπορεί να έφτανε και τις πέντε

Πώς θα χαρακτηρίζατε τη νέα διαδικασία, αυτήν της κατ' οίκον διανομής των Φαρμάκων Υψηλού Κόστους (ΦΥΚ) και στους ασθενείς με κυστική ίνωση; Από πότε είστε στο εν λόγω πρόγραμμα;

Θα τη χαρακτηρίζα σωτήρια για όλους τους χρόνιως ασθενείς. Τον τελευταίο ενάμιση χρόνο ο Σύλλογος της Κυστικής Ίνωσης, σε συνεργασία με τον ΕΟΠΥΥ και το υπουργείο Υγείας, κατάφερε να εντάξει τους ασθενείς στο πιλοτικό πρόγραμμα της κατ' οίκον διανομής ΦΥΚ, τουλάχιστον για

τα φάρμακα που δεν χρειάζονταν διατήρηση στο ψυγείο και τα οποία λαμβάναμε μέσα σε διάστημα 4-5 ημερών από την ημερομηνία της αίτησής μας μέσω της πλατφόρμας του ΕΟΠΥΥ. Πλέον, μπορούμε να λαμβάνουμε και τα φάρμακα που χρειάζεται η διατήρησή τους σε ψυγείο.

Είναι αλήθεια, ή πρόκειται για fake news, ο ισχυρισμός ορισμένων εμπλεκόμενων, σύμφωνα με τους οποίους η κατ' οίκον διανομή ΦΥΚ εμφανίζει πολύ σοβαρά προβλήματα και ακραίες καθυστερήσεις στις παραδόσεις των φαρμάκων στους δικαιούχους;

Σε ό,τι με αφορά, η μόνη περίπτωση όπου αντιμετώπισα πρόβλημα ήταν όταν ξεκίνησε η κατ' οίκον παράδοση των ΦΥΚ σε όλους τους ασθενείς, καθώς την πρώτη φορά, μόνο για να μου έρθει το μήνυμα ότι παρελήφθη η αίτησή μου, πέρασαν 10 μέρες. Τελικά, ύστερα από παρέμβαση του Συλλόγου κατάφερα να παραλάβω τα φάρμακα έπειτα από 20 μέρες. Εκτοτε δεν έχω αντιμετωπίσει κάποιο ιδιαίτερο πρόβλημα.

Θα λέγατε ότι η επικείμενη νέα διαδικασία της διανομής ορισμένων άλλων ΦΥΚ από τα ιδιωτικά φαρμακεία της γειτονιάς θα συμπληρώσει την κατ' οίκον διανομή ή αυτή αποτελεί αδιάφορη διαδικασία για εσάς;
Η ένταξη των ιδιωτικών φαρμακείων πιστεύω ότι θα παίξει καθοριστικό ρόλο στην πλήρη εξομάλυνση της όλης διαδικασίας. Εξάλλου, όταν ξεκίνησα να λαμβάνω τα φάρμακα υψηλού κόστους, πριν από περίπου 20 χρόνια, αυτά διανεμόνταν από τα ιδιωτικά φαρμακεία.

Ποιες βελτιωτικές παρεμβάσεις θα προτείνατε στην πολιτική ηγεσία του υπουργείου Υγείας σχετικά με τη διαδικασία της κατ' οίκον διανομής ΦΥΚ;

Το μόνο που θα μπορούσα να προτείνω είναι να υπάρχει ο κατάλληλος αριθμός προσωπικού για την κάλυψη της όλης διαδικασίας και η σωστή οργάνωση, προκειμένου να μπορεί να καλυφθεί η προφανώς αυξανόμενη ζήτηση λόγω του όγκου των ασθενών που εξυπηρετούνται από την κατ' οίκον παράδοση φαρμάκων.

Τι είναι η ινοκυστική νόσος

Σύμφωνα με όσα αναφέρει ο ΕΟΔΥ, η κυστική ίνωση (ή ινοκυστική νόσος - Cystic Fibrosis) είναι μια γενετική διαταραχή που χαρακτηρίζεται από την παραγωγή ιδρώτα με υψηλή περιεκτικότητα σε ηλεκτρολύτες και αυξημένη γλοιότητα των εκκρίσεων των εξωκρινών αδένων. Είναι η πιο κοινή γενετική διαταραχή μεταξύ παιδιών της Καυκάσιας φυλής.

Η συχνότητα ποικίλλει μεταξύ των πληθυσμών: είναι πολύ μικρότερη στις χώρες της Ασίας και της Αφρικής σε σχέση με τον λευκό πληθυσμό της Ευρώπης και της Βόρειας Αμερικής, με δια-

κύμανση στο εσωτερικό κάθε χώρας. Η ακριβής συχνότητα στην Ευρώπη είναι άγνωστη, εκτιμάται ότι κυμαίνεται μεταξύ 1/8.000 και 1/10.000 άτομα. Η νόσος είναι χρόνια και, γενικά, προοδευτική, με εκδηλώσεις συνήθως κατά την πρώτη παιδική ηλικία ή, σε κάποιες περιπτώσεις, ακόμη και κατά τη γέννηση (ειλεός από μπκώνιο). Σχεδόν οποιοδήποτε εσωτερικό όργανο μπορεί να προσβληθεί, αλλά πρωταρχικές εκδηλώσεις αφορούν το αναπνευστικό σύστημα (χρόνια βρογχίτιδα), το πάγκρεας (παγκρεατική ανεπάρκεια, νεανικός διαβήτης, παγκρεατίτιδα) και,

σπανιότερα, το έντερο (κοπρανόωδης απόφραξη) ή το ήπαρ (κίρρωση). Οι πιο συνηθισμένες εκδηλώσεις της κυστικής ίνωσης περιλαμβάνουν συμπτώματα από το αναπνευστικό, το πεπτικό σύστημα (στεατορροία και/ή δυσκοιλιότητα) και διαταραχές ανάπτυξης. Η θνησιμότητα και η νοσηρότητα εξαρτώνται από τον βαθμό της βροχοπνευμονικής συμμετοχής. Στους άρρενες εμφανίζεται στερότητα σε μεγάλο ποσοστό. Έχουν επίσης αναφερθεί μορφές όψιμης έναρξης, συνήθως ήπιες ή νοσοσυμπτωματικές.

Συνέντευξη

10

ΚΥΡΙΑΚΗ 21.09.25

Ακης Σκέρτσος

«Ερχεται εφαρμογή που θα υπολογίζει τα κέρδη από τις εξαγγελίες»

► Νέο application, που θα εξειδικεύει στον κάθε πολίτη τα κέρδη από τα μέτρα που ανακοίνωσε ο πρωθυπουργός στη ΔΕΘ, αναμένεται να λειτουργήσει μέχρι το τέλος του μήνα, σύμφωνα με τον υπουργό Επικρατείας, ο οποίος μιλά στην «Κυριακάτικη Απογευματινή» για την ακρίβεια, το Στεγαστικό και την αντιπολίτευση

Συνέντευξη στην ΠΕΝΥ ΑΒΡΑΜΙΔΗ penyavramidi@gmail.com

Ο υπουργός Επικρατείας προαναγγέλλει μέσω της «Κυριακάτικης Απογευματινής» μια νέα εφαρμογή, με την οποία οι πολίτες θα μπορούν να μάθουν τι κερδίζουν από τις πρωθυπουργικές εξαγγελίες της ΔΕΘ, και μας μιλά για τις κυβερνητικές προτεραιότητες, τις πολιτικές με στόχο την αναχαίτιση της ακρίβειας και την αντιμετώπιση του στεγαστικού προβλήματος.

Η κυβέρνηση υποστηρίζει ότι με την αύξηση του εισοδήματος των πολιτών θα αντιμετωπιστεί η ακρίβεια. Μήπως όμως χρειάζονται πιο δραστικές παρεμβάσεις για να πέσουν οι τιμές, κυρίως στα τρόφιμα;

Η φορολογική μεταρρύθμιση που ανακοίνωσε ο πρωθυπουργός στη ΔΕΘ -δηλαδή η μόνιμη και στοχευμένη αύξηση των πραγματικών μισθών, που θα τη δουν τα νοικοκυριά από τον προσεχή Ιανουάριο- μαζί με τις νέες αυξήσεις σε κατώτατο μισθό και συντάξεις το 2026 θα δώσουν μεγάλη ανάσα στους οικογενειακούς προϋπολογισμούς απέναντι στο πρόβλημα της ακρίβειας. Από τα νέα μέτρα συνολικά θα έχουν όφελος περίπου 4 εκατ. φορολογούμενοι. Γνωρίζουμε απολύτως ότι για πολλούς το κόστος ζωής είναι το πιο πιεστικό πρόβλημα, ένα πρόβλημα όχι μόνο ελληνικό, αλλά και ευρωπαϊκό, που παροξύνθηκε μετά την πανδημία και την ενεργειακή κρίση από τις πολεμικές αναταράξεις. Δεν λέμε ότι θα εξαλειφθεί η ακρίβεια, δίνουμε μάχη τα τελευταία χρόνια με πολλές παρεμβάσεις που συγκράτησαν αισθητά σε πολλά προϊόντα τις τιμές στο σουπερμάρκετ, αλλά και με πρωτόγνωρες για τη χώρα μας πρωτοβουλίες, όπως η επιδότηση των λογαριασμών ρεύματος. Ενδεχόμενη μείωση του ΦΠΑ στα τρόφιμα από το 13% στο 6% θα στοιχίσει πάνω από 1 δισ. ευρώ, ουσιαστικά θα εξουδετερώσει όλες τις νέες μειώσεις φόρων, διότι προφανώς δεν μπορούμε να κάνουμε και τα δύο. Επιπλέον, είναι αμφίβολο αν η μείωση θα έφτανε όλη στον καταναλωτή. Κατά την Τράπεζα της Ελλάδος, μόνο το 20% της μείωσης θα περνούσε στην τελική τιμή, επομένως το όφελος για τα νοικοκυριά θα ήταν μικρότερο από αυτό που θα έχουμε με τις φοροελαφρύνσεις. Θυμίζω πάντως ότι από τις 83 φοροελαφρύνσεις, μαζί με τις πρόσφατες στις οποίες έχει προχωρήσει η κυβέρνηση από το 2019, οι 25 αφορούν έμμεση φορολογία. Και εδώ θέλω να κάνω ειδική μνεία στην εφαρμογή χαμηλότερων συντελεστών ΦΠΑ για όλα τα νησιά του Βόρειου και του Νότιου Αιγαίου, με πληθυσμό κάτω από 20.000 κατοίκους. Σε κάθε περίπτωση δεν σταματάμε τη μάχη με πιο εντατικούς ελέγχους κατά της κερδοσκοπίας και δημιουργούμε την Ανεξάρτητη Αρχή Καταναλωτή, ενώνοντας όλους τους εποπτικούς μηχανισμούς για καλύτερη παρακολούθηση της αγοράς.

Στο Στεγαστικό έχετε εξαγγείλει κίνητρα με σκοπό την αύξηση της προσφοράς ακινήτων. Τα ενοίκια όμως παραμένουν στα ύψη.

Τα τελευταία τρία χρόνια εφαρμόζουμε μια συνεκτική στρατηγική για πιο προσιτή στέγη, με πλήθώρα μέτρων που υπερβαίνει τα 6,5 δισ. ευρώ, με κεντρικό στόχο να αυξήσουμε την προσφορά ακινήτων και ταυτόχρονα να στηρίξουμε τα εισοδήματα των ενοικιαστών. Τα κίνητρα στους ιδιοκτήτες, είτε για να μετατρέψουν τη βραχυχρόνια μίσθωση σε μακροχρόνια είτε για να νοικιά-

σουν τα κλειστά ακίνητά τους, είναι μία από τις 10 πολιτικές που υλοποιούμε και μπορεί τις δει όποιος ενδιαφέρεται στο portal stegasi.gov.gr. Τα «Σπίτι μου Ι» και «Σπίτι μου ΙΙ» δίνουν τη δυνατότητα σε 30.000 νέους συμπολίτες μας να αποκτήσουν σπίτι: 20.000 έχουν ήδη αποκτήσει το δικό τους σπίτι. Βάλαμε μπροστά το πρόγραμμα της κοινωνικής αντιπαροχής για προσιτή στέ-

γη μέσω της αξιοποίησης, μαζί με ιδιώτες, της μεγάλης και αδρανούς ακίνητης περιουσίας του Δημοσίου. Περιορίσαμε τη βραχυχρόνια μίσθωση σε κορεσμένες περιοχές της Αθήνας, όπως και καταργήσαμε τη δυνατότητα απόκτησης Χρυσής Βίτσας μέσω της αγοράς κατοικιών που κοστίζουν έως 800.000 ευρώ. Είναι πολιτικές που απαιτούν κάποιο χρόνο για να φέρουν αποτελέσματα: αν

χρειαστεί θα τις επεκτείνουμε. Δεν υπάρχουν μαγικές συνταγές ούτε για να «παγώσουμε» τα ενοίκια ούτε για να δημιουργήσουμε με «ένα νόμο και ένα άρθρο» μεγάλη προσφορά κατοικιών.

Τα πλεονάσματα, όμως, του Προϋπολογισμού είναι πολύ υψηλότερα. Γιατί επιστρέψετε μόνο μέρος αυτών;

Συνέντευξη

ΚΥΡΙΑΚΗ 21.09.25

11

Κατ' αρχάς χρειάζεται να θυμόμαστε ότι το γεγονός πως διαθέτουμε σήμερα ένα σημαντικό δημοσιονομικό πλεόνασμα προς κατανομή οφείλεται στη συγκροτημένη οικονομική πολιτική που ακολουθούμε τα τελευταία 6 χρόνια, με αισθητό περιορισμό της φοροδιαφυγής. Η Ελλάδα αποτελεί θετική εξάιρεση, όταν μεγάλες ευρωπαϊκές χώρες επιβάλλουν μέτρα λιτότητας, αυξάνουν φόρους και μειώνουν δαπάνες, προκειμένου να συμμορφωθούν με τους αυστηρούς ευρωπαϊκούς δημοσιονομικούς κανόνες. Το κοινωνικό μέρισμα για το 2026 δεν μπορεί να υπερβεί τα 1,7 δισ. ευρώ, καθώς το υπόλοιπο κατευθύνεται στην εξυπηρέτηση του χρέους μας. Οφείλουμε στις νεότερες γενιές τη ραγδαία αποκλιμάκωση του χρέους, για να μη χάσουμε ποτέ ξανά χρεοκοπία. Η χώρα πλήρωσε με μια οδυνηρή δεκαετή κρίση την αφροσύνη να ξεδεύουμε με δανεικά, θεωρώντας ότι υπάρχει κάπου ένα «λεφτόδεντρο». Δυστυχώς η αντιπολίτευση εξακολουθεί να συμπεριφέρεται σαν να μην πήρε το μάθημα και παρουσιάζει ακοστολόγητα προτάσεις, που αν εφαρμόζονταν θα εκτόξευαν πάλι το χρέος, το οποίο μειώνεται με τους πιο ταχείς ρυθμούς στην Ευρώπη. Η Ν.Δ. του Κυριάκου Μητσοτάκη είναι δύναμη ευθύνης και δεν μπορεί να υποθηκεύσει το μέλλον των παιδιών μας και της χώρας.

Πότε οι πολίτες θα δουν το όφελος στο πορτοφόλι τους από τα μέτρα της ΔΕΘ; Από τις άρχι τώρα δημοσκοπήσεις φαίνεται σαν να μην έχουν «περάσει» στον κόσμο.

Οι ένστολοι θα δουν από τον Οκτώβριο τις αυξήσεις στις αποδοχές τους, τον Νοέμβριο το 60% των συνταξιούχων θα λάβουν 250 ευρώ και θα πιστωθεί η επιστροφή ενοίκιου έως 800 ευρώ, με προσαύξηση 50 ευρώ σε κάθε παιδί, σε όσους από τους περίπου 1 εκατ. δικαιούχους έχουν υποβάλει το μισθωτήριο συμβόλαιο στην Εφορία. Από τον προσεχή Ιανουάριο ισχύει η οριζόντια μείωση των φορολογικών συντελεστών, άρα λιγότερες κρατήσεις ή καθόλου κρατήσεις για τους νέους εργαζομένους έως 25 ετών, και 9% από 25-30, μαζί με την ετήσια αύξηση σε συντάξεις και από τον Απρίλιο τον νέο υψηλότερο βασικό μισθό. Όλα αυτά σημαίνουν περισσότερα χρήματα σε κάθε νοικοκυριό, ιδίως στις οικογένειες με παιδιά, αν αθροίσουμε φοροελαφρύνσεις και τις νέες αυξήσεις στους μισθούς το 2026. Μέχρι το τέλος Σεπτεμβρίου θα τεθεί σε λειτουργία μια εφαρμογή στην οποία θα μπορεί να μπει κάποιος, να βάλει τα στοιχεία εισοδήματος και να δει ακριβώς τι κερδίζει από τα μέτρα που ανακοίνωσε ο πρωθυπουργός στη ΔΕΘ.

Η αντιπολίτευση ασκεί κριτική στην κυβέρνηση για τη μεταναστευτική πολιτική και την ίδια ώρα αυξάνονται οι ροές προς την Κρήτη. Μήπως οι πρόσφατες πρωτοβουλίες δεν είχαν τελικά τα προσδοκώμενα αποτελέσματα; Θα πάρετε νέα μέτρα;

“

Δημιουργούμε την Ανεξάρτητη Αρχή Καταναλωτή, ενώνοντας όλους τους εποπτικούς μηχανισμούς για καλύτερη παρακολούθηση της αγοράς

Η Ελλάδα ακολουθεί μια αυστηρή αλλά δίκαιη μεταναστευτική πολιτική για να εξασφαλίσει τη μέγιστη δυνατή προστασία των συνόρων της πατρίδας μας, που ταυτόχρονα αποτελούν και τα σύνορα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η πολιτική αυτή -που έχει υιοθετηθεί από την Ε.Ε.- έχει αποδώσει ειδικά στον Εβρο και το Ανατολικό Αιγαίο, όπου σχεδόν έχουν μπει ντισέι οι ροές. Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία φέτος έχουμε συνολικά λιγότερες ροές σε σχέση με πέρυσι. Τα έκτακτα μέτρα που πήραμε, λόγω των αυξημένων ροών από τη Λιβύη, λειτούργησαν. Μέσα στον Αύγουστο το μέσο όρο λιγότερων από τη Λιβύη απ' ό,τι έφτασαν σε μία μέρα τον Ιούλιο. Το τελευταίο διήμερο έχουν γίνει 1.500 απελάσεις και οικειοθελείς αποχωρήσεις. Θα αξιολογήσουμε τα μέτρα στις αρχές Οκτωβρίου και αναλόγως θα πράξουμε.

Είστε αισιόδοξος για την πορεία του Ταμείου Ανάκαμψης; Η χώρα στους επόμενους 11 μήνες καλείται να απορροφήσει πόρους άνω των 13 δισ. Θα τα καταφέρετε; Η υλοποίηση του Ταμείου Ανάκαμψης προχωρά σταθερά και σύμφωνα με τον προγραμματισμό και ήδη οι πολίτες βλέπουν στην καθημερινότητά τους τα αποτελέσματα. Στην Υγεία (ανακαινίσεις σε νοσοκομεία και Κέντρα Υγείας, προληπτικές εξετάσεις, ψηφιακά συστήματα στα ΤΕΠ των νοσοκομείων, ηλεκτρονικός φάκελος Υγείας), στην Παιδεία (διαδραστικά συστήματα μάθησης στα δημόσια σχολεία, Ψηφιακό Φροντιστήριο, κοινά μεταπτυχιακά προγράμματα με διακεκριμένα Πανεπιστήμια), στη στέγαση (πρόγραμμα «Σπίτι μου II»), στις δημόσιες μεταφορές (ηλεκτροκίνητα λεωφορεία κ.ά.), στις υπο-

δομές (Ε65, ΒΟΑΚ, 160 έργα οδικής ασφάλειας, πάνω από 100 έργα ύδρευσης και επεξεργασίας λυμάτων), στις συναλλαγές με το κράτος (ψηφιακός βοηθός MyAlgov, αξιολόγηση υπηρεσιών Υγείας κ.ά.). Η χώρα μας έχει υποβάλει 6 αιτήματα πληρωμής, ήδη έχει εισπράξει 21,3 δισ. ευρώ (το 9,7% του ΑΕΠ 2023), που θα φτάσουν τα 23,4 δισ. με την ολοκλήρωση του του αιτήματος, δηλαδή το ποσοστό 65% των συνολικών πόρων -είμαστε πρώτοι στην Ε.Ε. των 27 ως προς τις εκταμιεύσεις. Σχεδόν 20 δισ. έχουν διατεθεί και καθημερινά διαχετεύονται στην οικονομία ως πληρωμές έργων (10,6 δισ. ευρώ) και ως εκταμιεύσεις δανείων (8,5 δισ. ευρώ). Τα 276 από τα 505 δάνεια του ΤΑΑ είναι σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις με συνολικό προϋπολογισμό 2,86 δισ. ευρώ. Με εγγύηση από τους πόρους του ΤΑΑ έχουν αποκτήσει πρόσβαση σε κεφάλαιο κίνησης και δανεισμό 11.017 μικρομεσαίες επιχειρήσεις, οι οποίες έλαβαν συνολικά δάνεια ύψους 1,95 δισ. ευρώ.

Ποιες θα είναι οι προτεραιότητες της κυβέρνησης για το επόμενο 18μηνο έως την εξάντληση της τετραετίας;

Να υλοποιήσουμε τις εμβληματικές μεταρρυθμίσεις που θέσαμε με το πρόγραμμα του 2023 και υπηρετούν αυτό που ονομάσαμε διπλή σύγκλιση: Την ενίσχυση της μεσαίας τάξης με λιγότερους φόρους, την ενίσχυση του εισοδήματος και αντιμετώπιση του Στεγαστικού. Ένα καλύτερο κράτος, λειτουργικό και αποτελεσματικό. Την ισχυροποίηση των εθνικών μας θέσεων και την άρση των ανισοτήτων μεταξύ του κέντρου και της περιφέρειας. Το συνθήματά μας είναι «Το είπαμε, το κάναμε», και με βάση όσα πετύ-

χαμε όλα αυτά τα χρόνια -και έγιναν πολλά- θα θέλαμε να μας κρίνει ο ελληνικός λαός.

Ο πρωθυπουργός από τη ΔΕΘ κάλεσε την αντιπολίτευση σε διάλογο για συγκεκριμένες μεταρρυθμίσεις, όπως το Εθνικό Απολυτήριο. Ωστόσο ο πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ ζήτησε εκλογές. Εξακολουθείτε να πιστεύετε ότι υπάρχει περιθώριο συναινέσεων με τις άλλες πολιτικές δυνάμεις σε μείζονες σημασίες θέματα; Η Νέα Δημοκρατία, ως η μεγαλύτερη πολιτική δύναμη αλλά και ως παράταξη ευθύνης, επιδιώκει τη συνεννόηση με τα άλλα κόμματα τόσο για τις 4 μεγάλες μεταρρυθμίσεις που εξήγγειλε ο πρωθυπουργός στη ΔΕΘ (Εθνικό Απολυτήριο, ολοκλήρωση του νέου ΕΣΥ, σύγχρονες Πολυεθνικές -εκτός δήμων- και πλήρες Κτηματολόγιο, Εθνικός Ενεργειακός Χάρτης). Η συστηματική αναθεώρηση, η οποία θα εκκινήσει το 2026, είναι το κατ' εξοχήν πεδίο όπου πρέπει να αναζητηθούν συγκλίσεις. Προφανώς δεν αρκεί να το επιδιώκουμε μόνο εμείς, θα πρέπει να ανταποκριθεί και η άλλη πλευρά, πρωτίστως το ΠΑΣΟΚ ως αξιωματική αντιπολίτευση. Δεν θα κάνει χάρη στην κυβέρνηση, αλλά θα δείξει αν αντιλαμβάνεται την ευθύνη του έναντι της χώρας.

Με αφορμή την προσχώρηση του Α. Λοβέρδου στη Ν.Δ. υπήρξαν φωνές υπέρ της διεύρυνσης και προς τα δεξιά του κόμματος. Χρειάζεται κατά τη γνώμη σας να ληφθούν τέτοιες πρωτοβουλίες; Γίνεται όντως προσπάθεια προσέγγισης με τον Α. Σαμαρά;

Σε ό,τι αφορά τον πρώην πρωθυπουργό, σας παραπέμπω στην απάντησή του Κυριάκου Μητσοτάκη όταν ρωτήθηκε στη ΔΕΘ, προτάσσοντας και εγώ τον σεβασμό μου στο βαρύ πένθος της οικογένειας Σαμαρά. Για να έρθω στην ουσία του ερωτήματός σας, υπενθυμίζω τη ρήση του αείμνηστου Κωνσταντίνου Καραμανλή και ιδρυτή της, ότι η Ν.Δ. είναι η μεγάλη κεντροδεξιά παράταξη της χώρας, η οποία υπηρετεί το έθνος, υπηρετεί τα εθνικά συμφέροντα πέρα και πάνω από τις ψευδεπίγραφες ταμπέλες της Αριστεράς, του Κέντρου και της Δεξιάς. Είναι η παράταξη που κρατά ανοιχτές τις πόρτες της σε κάθε δύναμη που πιστεύει στην ισχυρή, σύγχρονη, δημοκρατική και ευρωπαϊκή Ελλάδα. Σε μία διεθνή συγκυρία αβεβαιότητας και γεωπολιτικών αναταράξεων, η Νέα Δημοκρατία αποτελεί σήμερα τη μοναδική δύναμη που εγγυάται σταθερότητα, ασφάλεια και ευημερία. Χωράει κατά συνέπεια όλους όσους -χωρίς ταμπέλες και δόγματα- αγωνίζονται για μια καλύτερη ζωή των πολιτών και ένα καλύτερο μέλλον για τη πατρίδα μας.

Πώς αξιολογείτε τα σενάρια σχετικά με τη δημιουργία κόμματος από τη Μαρία Καρασπανού; Μπροστά στον ανείπωτο πόνο των συγγενών των θυμάτων της τραγωδίας των Τεμπών εξακολουθούμε όλοι και όλες να χαλκιάζουμε το κεφάλι. Επί σεναρίων προφανώς δεν μπορεί να τοποθετηθώ.

4. « REBRAIN GREECE » ΣΤΗ ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ

Μέσο: ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ημ. Έκδοσης: . . . 20/09/2025 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 20/09/2025

Σελίδα: 32

«Rebrain Greece» στη Νέα Υόρκη

Με μεγάλη συμμετοχή από επιχειρήσεις του ιατρικού κλάδου αλλά και όλες τις κορυφαίες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα και αναζητούν πολύτιμο ανθρώπινο δυναμικό από το εξωτερικό σε μεγάλο φάσμα δραστηριοτήτων, όπως ο κατασκευαστικός κλάδος, ο χρηματοοικονομικός και ασφαλιστικός κλάδος, ο νομικός κλάδος, οι κλάδοι της ναυτιλίας, της φαρμακοβιομηχανίας, της πληροφορικής, των τηλεπικοινωνιών, της τεχνολογίας, της ενέργειας και του τουρισμού, θα πραγματοποιηθεί η 5η κατά σειρά δράση «Rebrain Greece» του υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης την Κυριακή 7 Δεκεμβρίου, στη Νέα Υόρκη. Ήδη άνοιξε και η πλατφόρμα όπου οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να υποβάλουν δήλωση συμμετοχής στην ηλεκτρονική διεύθυνση <https://platform.rebraingreece.gr>. Στις προηγούμενες τέσσερις εκδηλώσεις στο εξωτερικό (Αμστερνταμ, Ντίσελντορφ, Λονδίνο, Στουτγκάρδη) συμμετείχαν πάνω από 120 αποστολές από επιχειρήσεις και πάνω από 5.000 ενδιαφερόμενοι Έλληνες του εξωτερικού.

5. Η « ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ » ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΣΤΟ ΕΠΙΚΕΝΤΡΟ

Μέσο: ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ημ. Έκδοσης: . . . 20/09/2025 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 20/09/2025

Σελίδα: 1

Η «αναγέννηση» της έρευνας στο επίκεντρο

Θετικές αλλά με αστερίσκους είναι οι αντιδράσεις των Ελλήνων ερευνητών στην εξαγγελία του πρωθυπουργού για θεσμοθέτηση υπουργείου Έρευνας. Το θέμα απασχόλησε και τα «πηγαδάκια» του φετινού Bio3 Forum της Αθήνας. Ανάμεσά τους οι Σπύρος Αρταβάνης-Τσάκωνας (αριστερά) από το Χάρβαρντ, Κλεάνθης Ξανθόπουλος της Shoreline Biosciences, Σίμος Συμεωνίδης, συνιδρυτής της Kos Biotechnology και Στέλιος Παπαδόπουλος, πρόεδρος της Exelixis. **Σελ. 3, 7**

5. Η « ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ » ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΣΤΟ ΕΠΙΚΕΝΤΡΟ

Μέσο: ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ημ. Έκδοσης: . . . 20/09/2025 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 20/09/2025

Σελίδα: 3

Δημήτριος Νταλαμπέκος, επίκουρος καθηγητής στο Τμήμα Μαθηματικών του ΑΠΘ

Στην Ελλάδα υπάρχει μεγάλη γραφειοκρατία. Έτσι χάνεται η ουσία

Συνέντευξη στον ΑΠΟΣΤΟΛΟ ΛΑΚΑΣΑ

Ο βαθμός του πτυχίου του 34χρονου Δημήτρη Νταλαμπέκου είναι 9,98. Σε 39 μαθήματα πήρε 10, αλλά σε ένα μόνο βαθμολογήθηκε με 9. «Ορθά έπραξε», μου απαντά, όταν τον ρωτώ για τον καθηγητή που τον στέρνεσε το απόλυτο 10. Ο Δημήτριος Νταλαμπέκος αποφοίτησε από το Τμήμα Μαθηματικών του ΑΠΘ και μετά μια σημαντική πορεία σε πανεπιστήμια των ΗΠΑ, πέρυσι επέστρεψε στο ΑΠΘ, ξεκινώντας από επίκουρος καθηγητής στο τμήμα του. Φέτος, κατέκτησε μια κορυφαία ευρωπαϊκή διάκριση, καθώς επιλέγη για χρηματοδότηση, με 1,3 εκατ. ευρώ για πέντε χρόνια, από το ιδιαίτερα ανταγωνιστικό πρόγραμμα Starting Grants 2025 του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Ερευνας (European Research Council - ERC). Είναι ο μοναδικός επιστήμονας από όλα τα ελληνικά πανεπιστήμια που εξασφάλισε φέτος χρηματοδότηση από το ERC. Θα μελετήσει τα φράκταλ, «τα πιο πολύπλοκα σχήματα της φύσης», όπως σημειώνει.

«Τη μεγάλη αγάπη για τα μαθηματικά την πήρα από τον πατέρα μου, που ήταν πολύ καλός. Από τις πρώτες τάξεις του δημοτικού μου έδειχνε μαθηματι-

κά γυμνασίου και μου άρεσαν πάρα πολύ», λέει στην «Κ». Στα μαθητικά του χρόνια, μεγάλωσε στην Κατερίνη: ήταν άριστος μαθητής. «Οι γονείς μου δεν με πίεσαν να επιλέξω μια σχολή. Βέβαια, καθώς στις Πανελλαδικές Εξετάσεις συγκέντρωσα 19.800 μόρια, μου είπαν μήπως θέλω να σκεφτώ την ιατρική ή τις στρατιωτικές σχολές», θυμάται. «Τις σκέφτηκα. Θα πάω στο Μαθηματικό», ήταν η ξεκάθαρη απάντησή του. «Η επίλυση ενός άλυτου προβλήματος μου δίνει την ικανοποίηση όπως όταν λύνεις ένα σταυρόλεξο. Το κάνω σαν χόμπι. Στην αρχή ήθελα να γίνω καθηγητής σε σχολείο. Η έρευνα μου προέκυψε στη διάρκεια των σπουδών», εξηγεί.

Και βέβαια από νωρίς οι καθηγητές του κατάλαβαν το ταλέντο του. Αλλωστε, τα συνεχή 10άρια στις εξετάσεις το έδειχναν. «Η διαφορά από το 9 στο 10 είναι στην τελειότητα του γραπτού. Γι' αυτό πιστεύω ότι έπαιρνα 10, λόγω της τελειομανίας μου. Σε αυτό έπαιξε ρόλο και ο πατέρας μου –τελωνειακός στο επάγγελμα–, ο οποίος με συμβούλευε “θα λύνεις τα θέματα τρεις φορές στο πρόχειρο και μετά θα τα γράφεις στο καθαρό”».

Δεν καθόταν στο πρώτο έδρα-

Πολλοί Έλληνες επιστήμονες στο εξωτερικό κάνουν πολύ καλή δουλειά και θέλουν να επιστρέψουν. Ωστόσο φοβούνται, διστάζουν. Πρέπει να υπάρχει σταθερή χρηματοδότηση στην έρευνα.

νο, «αλλά στα πέντε πρώτα» μου λέει, γελώντας. «Οχι, οι επιστήμονες δεν με αντιμετωπίζουν ως “φυτό”. Είχα παρές, αλλά ήταν μικρές: ίσως με θεωρούσαν διαφορετικό», προσθέτει.

Οι καθηγητές του στο ΑΠΘ

«Τα πιο πολύπλοκα σχήματα της φύσης, τα φράκταλ», λέει ότι θα μελετήσει ο κ. Νταλαμπέκος με το 1,3 εκατ. ευρώ που εξασφάλισε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Ερευνας.

τον βοήθησαν πολύ, στη σχολή και για τα μεταπτυχιακά. «Ένας καθηγητής μου, σε περίοδο διακοπών με κλειδωμένο το ίδρυμα, με έπαιρνε και άνοιγε το γραφείο του για να λύνω ασκήσεις», λέει. Μετά την αποφοίτησή του το

2013 ακολούθησαν οι σπουδές στις ΗΠΑ. Πήρε το διδακτορικό του από το Πανεπιστήμιο της Καλιφόρνιας στο Λος Άντζελες, το 2018, και έπειτα εργάστηκε ως μεταδιδακτορικός ερευνητής στο Πανεπιστήμιο του Stony Brook στη Νέα Υόρκη και ως επίκουρος καθηγητής στο ίδιο πανεπιστήμιο. Η έρευνά του χρηματοδοτήθηκε από την Εθνική Ιδρυμα Ερευνών των ΗΠΑ.

Το 2024 επέστρεψε με την οικογένειά του στην Ελλάδα και στο ΑΠΘ ως επίκουρος καθηγητής. «Η ζωή στις ΗΠΑ ήταν δύσκολη, αγχωτική. Στο Μαθηματικό του ΑΠΘ οι περισσότεροι καθηγητές είναι νέοι», υπογραμμίζει. Βέβαια, επιστρέφοντας αντιμετώπισε την ελληνική πραγματικότητα στον τομέα της έρευνας. «Ενώ γύρισα πέρυσι δεν κατάφερα να βρω χρηματοδότηση για την έρευνά μου. Πολλοί Έλληνες επιστήμονες στο εξωτερικό κάνουν πολύ καλή δουλειά και θέλουν να επιστρέψουν. Ωστόσο φοβούνται, διστάζουν. Πρέπει να υπάρχει σταθερή χρηματοδότηση στην έρευνα. Παράλληλα, εδώ υπάρχει μεγάλη γραφειοκρατία και πολυπλοκότητα στις διαδικασίες. Αλλά έτσι χάνεται η ουσία», σχολιάζει, δηλώνοντας ότι είναι

ορθό να υπάρχει ένα υπουργείο για την έρευνα. «Χρειάζεται κάραξη στρατηγικής στον χώρο της έρευνας, πολιτική συνέχεια και όχι κλίμα αστάθειας», τονίζει.

«Θα μου εξηγήσετε, με απλά λόγια, τι είναι τα φράκταλ και η έρευνά σας;» του ζητά κι εκείνος χαμογελά. «Τα φράκταλ είναι πολύπλοκα, μη λεία γεωμετρικά σχήματα, των οποίων κάθε μικρότερο μέρος έχει παρόμοιο γεωμετρικό χαρακτήρα με το σύνολο του σχήματος. Συναντώνται σε πληθώρα φυσικών φαινομένων, όπως οι ακτογραμμές, τα ορεινά τοπία, τα δίκτυα ποταμών, καθώς και τα μοντέλα ανάπτυξης φυτών και κρυστάλλων. Ένα από τα κεντρικά ερωτήματα που θα διερευνηθούν είναι πότε και πώς μπορεί ένα φράκταλ σχήμα να “μετασχηματιστεί”, σαν να ήταν κατασκευασμένο από εύπλαστο υλικό, σε πιο λείο και κατανοητό σχήμα, με ελεγχόμενο τρόπο. Το πρόβλημα αυτό έχει εφαρμογές στη χαρτογράφηση τριδιάστατων, μη λείων επιφανειών, όπως ένα ορεινό τοπίο, ένα ανθρώπινο πρόσωπο ή ακόμη και η επιφάνεια του ανθρώπινου εγκέφαλου», επισημαίνει και συμπληρώνει, «φράκταλ: από τα βουνά και τα ποτάμια έως τον ανθρώπινο εγκέφαλο».

Η καινοτομία δεν μπορεί να περιμένει

Θετικές αντιδράσεις με αστερίσκους στην εξαγγελία του πρωθυπουργού για θεσμοθέτηση υπουργείου Έρευνας

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΛΑΚΑΣΑ

Υπουργείο για Τριτοβάθμια Εκπαίδευση και Έρευνα, αλλά από την επόμενη κυβέρνηση. Η σχετική, πρόσφατη εξαγγελία του πρωθυπουργού αντιμετωπίζεται από σημαντικούς ερευνητές ιδιαίτερα θετικά: ως «music in my ears», σχολίασε στην «Κ» Έλληνας πανεπιστημιακός σε emblematicό ξένο ΑΕΙ, αλλά με ένα «παράδοξο»: τη μετάθεση της υλοποίησής της σε μια διετία. Το σχέδιο είναι ιδιαίτερα δύσκολο, καθώς απαιτούνται χάραξη εθνικής στρατηγικής, χρηματοδότηση με βάση την προτεραιοποίηση των στόχων και αδιάβλητη αξιολόγηση στη διάθεση των κονδυλίων. Δηλαδή, ένα τελείως διαφορετικό τοπίο από την πολιτική αδιαφορία, που υποδηλώνουν τα τεκταινόμενα στον τομέα της έρευνας στην Ελλάδα, ο οποίος το τελευταίο διάστημα στιγματίζεται από καταγγελίες και παραπτώσεις επιφανών επιστημόνων.

Ειδικότερα, ο κ. Μπισσοτάκης δήλωσε ότι «η Ελλάδα πρέπει να αποκτήσει μόνιμο κονδύλι για την έρευνα στον προϋπολογισμό, με αξιοκρατία και αυστηρά κριτήρια αξιολόγησης επιδόσεων, ώστε οι ερευνητές μας να έχουν ορατότητα για τους κανόνες αλλά και για τους πόρους που έχουν στη διάθεσή τους». Σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ», το βασικό σχέδιο είναι στο νέο υπουργείο να υπαχθούν όλα τα πανεπιστήμια και όλα τα ερευνητικά κέντρα. Σήμερα τα περισσότερα ερευνητικά κέντρα εποπτεύονται από το υπουργείο Ανάπτυξης, στο οποίο υπάρχει η Γενική Γραμματεία Έρευνας, ενώ υπάρχουν ερευνητικά κέντρα –λιγότερα– και σε διάφορα άλλα υπουργεία.

Ιεραρχήσεις, συντονισμός

«Ο πρωθυπουργός εξήγγειλε ότι θα εξετάσει αυτά που η επιστημονική κοινότητα με συνεχή αρθρογραφία ζητάει επί πολλά χρόνια. Η αδιαφορία σε αυτές τις εισηγήσεις οδήγησε πριν από έξι μήνες σε παραίτηση πάνω από μισά μέλη του Εθνικού Συμβουλίου Έρευνας, Τεχνολογίας και Καινοτομίας (ΕΣΣΕΤΕΚ). Είναι πολύ θετικό ότι ο πρωθυπουργός, έστω και κατ'ουστέρημα, κατανόησε τη σημασία του ενιαίου συντονισμού της έρευνας, τόσο στα ερευνη-

Η δημιουργία ενιαίου φορέα για την έρευνα αποτελεί πάγιο αίτημα της επιστημονικής κοινότητας. Σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ», το βασικό σχέδιο –το οποίο θα υλοποιηθεί μετά τις εθνικές εκλογές– είναι στο νέο υπουργείο να υπαχθούν όλα τα ΑΕΙ και όλα τα ερευνητικά κέντρα.

«Η Ελλάδα έχει περιορισμένες οικονομικές δυνατότητες, αλλά ανθρώπινο δυναμικό που μπορεί να διαπρέπει διεθνώς. Απαιτείται στρατηγικό πρόγραμμα», λέει ο Σπύρος Αρταβάνης-Τσάκωνας, καθηγητής στο Χάρβαρντ.

τικά ιδρύματα όσο και στα ΑΕΙ, και τη σημασία ενός ανεξάρτητου οργανισμού που θα εγγυάται αξιοκρατία», ανέφερε στην «Κ» ο Αγγελος Χανιώτης, καθηγητής στο Ινστιτούτο Προηγμένων Μελετών στο Πρίνστον, μέλος της Εθνικής Αρχής Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΕΘΑΑΕ) και τέως μέλος του ΕΣΣΕΤΕΚ, προσθέτοντας

«ότι η έρευνα χρειάζεται εθνική στρατηγική, δηλαδή ιεραρχήσεις, συντονισμό, συνεργείες μεταξύ φορέων και ανεξάρτητες και αυστηρές αξιολογήσεις. Αλλιώς οι δαπάνες, όσο κι αν αυξηθούν, δεν θα αξιοποιηθούν με τον καλύτερο τρόπο».

Προβλήματα

«Εδώ και χρόνια, έχει τεθεί το αίτημα για ενιαίο φορέα στην έρευνα. Ο πυρήνας της κακοδομίας της ελληνικής έρευνας βρίσκεται στην έλλειψη στρατηγικής. Προτεραιότητες δεν υπάρχουν. Η ελάχιστη κρατική χρηματοδότηση είναι κατακερματισμένη και μη προβλέψιμη. Τα προγράμματα χρηματοδοτούνται συχνά –για να μην πει κανείς κατά κανόνα– χωρίς σοβαρή αξιολόγηση σε όλα τα επίπεδα. Τα αποτελέσματα της χρηματοδότησης δεν παρακολουθούνται ουσιαστικά. Τέλος, επικαλύψεις μεταξύ προγραμμάτων

δεν εξετάζονται. Ταυτόχρονα, η έλλειψη στρατηγικής οδηγεί αναπόφευκτα τα προγράμματα που ανακοινώνονται κατά καιρούς να είναι έρμαιο ιδυνόντων χωρίς να καλύπτουν ανάγκες, ώστε να ενισχυθεί ουσιαστικά η έρευνα στη χώρα», τονίζει ο Σπύρος Αρταβάνης-Τσάκωνας, ομότιμος καθηγητής Κυτταρικής Βιολογίας στο Πανεπιστήμιο του Χάρβαρντ και τέως πρόεδρος του ΕΣΣΕΤΕΚ. «Η Ελλάδα έχει περιορισμένες οικονομικές δυνατότητες, αλλά ανθρώπινο δυναμικό που έχει τη δυνατότητα να διαπρέπει διεθνώς. Για αυτό απαιτείται στρατηγικό πρόγραμμα», συμπληρώνει, εστιάζοντας στη σημασία της υπαγωγής της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και της έρευνας κάτω από την ομπρέλα ενός υπουργικού χαρτοφυλακίου.

«Τα μεγάλα ΑΕΙ στο εξωτερικό κάνουν εκπαίδευση και δι-
νουν ισορροπία για την αγω-

«Είναι απογοητευτικό ότι η υλοποίηση αυτών των ιδεών μετατίθεται για το μέλλον. Για την έρευνα, που εξελίσσεται ταχύτατα, μια διετία είναι μια αιωνιότητα»», παρατηρεί ο Αγγελος Χανιώτης, καθηγητής στο Πρίνστον.

ρά εργασίας, αλλά ταυτόχρονα είναι και κορυφαίοι ερευνητικοί οργανισμοί. Οι προαγωγές στο Χάρβαρντ γίνονται με βάση το ερευνητικό έργο», παρατηρεί ο κ. Αρταβάνης-Τσάκωνας, εστιάζοντας στη προσοχή του στη σημασία της κοινής κυβερνητικής πολιτικής σε επίπεδο στρατηγικής και συνεργειών, για την έρευνα

που παράγεται στα πανεπιστήμια και τα ερευνητικά κέντρα.

Βέβαια, η μετάθεση από τον κ. Μπισσοτάκη της υλοποίησης της εξαγγελίας για το νέο υπουργείο μετά τις εθνικές εκλογές, δημιουργεί ενστάσεις. «Είναι απογοητευτικό ότι η υλοποίηση αυτών των ιδεών μετατίθεται για το μέλλον. Η καινοτομία δεν περιμένει τη λήξη κοινοβουλευτικών περιόδων και για την έρευνα, που εξελίσσεται ταχύτατα, μια διετία είναι μια αιωνιότητα», υπογραμμίζει ο κ. Χανιώτης. «Το γεγονός ότι ο πρωθυπουργός προσδιόρισε τον χρόνο επεξεργασίας σε περίπου δύο έτη, δείχνει ότι υπάρχουν πολλές ζημιώσεις που χρειάζεται να συμβούν για να υλοποιηθεί, το οποίο δημιουργεί μια ανησυχία για το τελικό αποτέλεσμα», δήλωσε στην «Κ» ο Κωνσταντίνος Δροσάτος, καθηγητής Φαρμακολογίας και Συστημικής Φυσιολογίας στην Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου του Σινσινάτι των ΗΠΑ. «Μέχρι να δημιουργηθεί το σχετικό υπουργείο, η έρευνα χρειάζεται μια ανεξάρτητη αρχή που θα αιτιολογεί, θα ενισχύει και θα βάλει σε τάξη τη διαδικασία αξιολόγησης των προτάσεων ερευνητικής χρηματοδότησης και επιβλεψής των ερευνητικών έργων», προσθέτει ο ίδιος, υπονοώντας και τις πρόσφατες καταγγελίες για τον τρόπο αξιολόγησης των αιτήσεων χρηματοδότησης στο πλαίσιο του έργου «Εμπιστοσύνη στα αστέρια μας».

Χρηματοδότηση

«Δεν είναι όλα μαύρα. Αυξήθηκε κατά 20% η χρηματοδότηση για την έρευνα, δόθηκαν 500 εκατ. για αγορά εξοπλισμού και υποδομές. Υπάρχει σημαντικό ερευνητικό έργο, το οποίο ωστόσο δεν γίνεται ευρέως γνωστό», σχολιάζει στην «Κ» ο Τάσος Γαϊτάνης, γ.γ. Έρευνας και Καινοτομίας στο υπ. Ανάπτυξης. Ο ίδιος, πάντως, παραδέχεται ότι το θεσμικό πλαίσιο είναι ιδιαίτερα γραφειοκρατικό, ενώ υπάρχει πολυκερματισμός. Οπως επισημαίνει, «συμφωνώ με τη θεσμοθέτηση υπουργείου Έρευνας. Τώρα δεν έχουμε θέσει προτεραιότητες στα ερευνητικά αντικείμενα, ενώ οι διαδικασίες χρηματοδότησης είναι αργές. Στην έρευνα, βέβαια, έχει μεγάλη σημασία η ιδέα αλλά και η ταχύτητα υλοποίησής της».

Μέσο:ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ημ. Έκδοσης: ...20/09/2025 Ημ. Αποδελτίωσης: ...20/09/2025

Σελίδα:7

Τεχνητή νοημοσύνη, κυβέρνηση ΗΠΑ και βιοτεχνολογία

Της **ΤΑΣΟΥΛΑΣ ΕΠΤΑΚΟΙΛΗ**

Περίπου 150 επιστήμονες, εμπειρογνώμονες, επενδυτές και στελέχη από 60 και πλέον ελληνικές και ξένες εταιρείες συναντήθηκαν στο φετινό Bio3Forum που ολοκληρώθηκε χθες στην Τεχνόπολη της Αθήνας. Ο μη κερδοσκοπικός οργανισμός BioInnovation Greece, στον οποίο ανήκει η πρωτοβουλία, είχε ως στόχο αυτό το πενθήμερο φεστιβάλ γνώσης, όπως το αποκαλούν οι διοργανωτές του, να λειτουργήσει ως ένα δυναμικό think tank και να γίνει καταλύτης για την ανάπτυξη του οικοσυστήματος βιοτεχνολογίας στη χώρα μας. Μετά την ολοκλήρωσή του δηλώνουν ευχαριστημένοι. Πολλά και ενδιαφέροντα ακούστηκαν από διεθνώς αναγνωρισμένους εκπροσώπους του ακαδημαϊκού και του επιχειρηματικού χώρου, κυρίως της ελληνικής διασποράς –όπως ο πρόεδρος της Exelixis Στέλιος Παπαδόπουλος, ο Τζορτζ Σκάνγκος της Venture Partners, ο πρόεδρος και διευθύνων σύμβουλος της Shoreline Biosciences Κλεάνθης Ξανθόπουλος, ο συνιδρυτής της Kos Biotechnology Σίμος Συμεωνίδης–, για τις τελευταίες εξελίξεις στη βιοτεχνολογία, στη φαρμακευτική, στις τεχνολογίες υγείας και στις επενδυτικές τάσεις.

«Πρωταγωνίστρια» στα πάνελ και στις ομιλίες αναδείχθηκε η τεχνητή νοημοσύνη: τα ηθικά ζητήματα που εγείρει η χρήση της, η ανάγκη δημιουργίας σαφούς θεσμικού πλαισίου ιδιαίτερα στην Ευρώπη, ο αντίκτυπός της στη βιοϊατρική έρευνα και στην κλινική πρακτική, οι ανισότητες που είναι δεδομένο ότι θα δημιουργήσει και πώς θα αντιμετωπισθούν. Τα τεκταινόμενα στις ΗΠΑ ήταν επίσης κυρίαρχο θέμα: οι περικοπές και η ασφυκτική πίεση που ασκεί η κυβέρνηση Τραμπ στα κορυφαία πανεπιστήμια, την ώρα που η Κίνα φαίνεται να παίρνει προβάδισμα στην έρευνα, έχοντας ήδη διπλάσιο

αριθμό επιστημονικών ανακοινώσεων αλλά και πατεντών από τις αντίστοιχες αμερικανικές. Η αλλαγή ισορροπιών ενδέχεται να προκαλέσει αλυσιδωτές αντιδράσεις.

Όσο για τη δήλωση του πρωθυπουργού Κυριάκου Μητσοτάκη τη Δευτέρα, πρώτη μέρα του Bio3Forum, στη συνομιλία του με τον Νίκο Κυρπίδη, διευθυντή του προγράμματος Προκαρυστικής Βιολογίας στο Εθνικό Εργαστήριο Lawrence Berkeley των ΗΠΑ και συνιδρυτή του BioInnovation Greece, ότι η κυβέρνηση προτίθεται να συστήσει –κάποια στιγμή μετά τις επόμενες εκλογές– ανεξάρτητο εθνικό φορέα έρευνας; Προκάλεσε αντικρου-

Τι συζητήθηκε στο φετινό Bio3Forum που ολοκληρώθηκε χθες στην Αθήνα, με 150 επιστήμονες, επενδυτές και στελέχη εταιρειών.

όμενες αντιδράσεις στα πηγάδια του συνεδρίου. Κάποιοι δήλωναν ικανοποιημένοι, θεωρώντας ότι αυτό θα αποτελέσει βήμα προς τη σωστή κατεύθυνση, ενώ άλλοι έλεγαν ότι κρατούν μικρό καλάθι, τονίζοντας πως η ουσιαστική προώθηση της έρευνας στη χώρα μας δεν είναι θέμα σχημάτων, αλλά προσώπων και, κυρίως, στρατηγικής και αξιοκρατίας. Αλλωστε, όπως σχολίαζαν αρκετοί, η σύσταση ενός τέτοιου φορέα υπήρξε εξαρχής πρόταση και επιδίωξη του τέως προέδρου του Εθνικού Συμβουλίου Έρευνας και Καινοτομίας Σπύρου Αρταβάνη-Τσάκωνα, καθηγητή Κυτταρικής Βιολογίας στο Χάρβαρντ, ο οποίος «βρήκε τοίχο» και παραιτήθηκε πρόσφατα καταγγέλλοντας αδιαφορία για την έρευνα και απουσία στρατηγικής εκ μέρους του υπουργείου Ανάπτυξης.

Μέσο:ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ημ. Έκδοσης: ...20/09/2025 Ημ. Αποδελτίωσης: ...20/09/2025

Σελίδα:9

111

οι αποβιώσαντες δότες.

125

οι ζώντες δότες νεφρού και ήπατος.

361

οι ασθενείς που έλαβαν μόσχευμα.

20

δότες ανά εκατομμύριο πληθυσμού ο στόχος του ΕΟΜ (από 10,6 το 2024).

Ρεκόρ στις μεταμοσχεύσεις το 2024

Βελτιώνεται η επίδοση της Ελλάδας – Κρίσιμος ο ρόλος του τοπικού συντονιστή στα νοσοκομεία

Της ΠΕΝΝΥΣ ΜΠΟΥΛΟΥΤΖΑ

Σε συνεχή αυξητική πορεία και με στόχο να φθάσει στις επιδόσεις των ευρωπαϊκών χωρών βρίσκεται η χώρα μας στον τομέα των μεταμοσχεύσεων. Το 2024 ήταν μια χρονιά-ρεκόρ σε σχεδόν όλους τους δείκτες που αφορούν τις μεταμοσχεύσεις, με 111 αποβιώσαντες δότες (10,6 ανά εκατομμύριο πληθυσμού), 125 ζώντες δότες νεφρού και – για πρώτη φορά στην Ελλάδα – ήπατος, και 361 ασθενείς που έλαβαν μόσχευμα. Ο απολογισμός δραστηριότητας συμπαγών οργάνων του Ελληνικού Οργανισμού Μεταμοσχεύσεων (ΕΟΜ) για το 2024 επιφύλαξε και μια έκπληξη. Η άρνηση των συγγενών να συναινέσουν για δωρεά οργάνων ατόμων με εγκεφαλικό θάνατο έχει μειωθεί στο 26%, ποσοστό που σύμφωνα με τον πρόεδρο του ΕΟΜ Γεώργιο Παπαθεοδωρίδη είναι εφάμιλλο των άλλων ευρωπαϊκών χωρών. Όπως επισημαίνει παρουσιάζοντας τον απολογισμό, «αυτό και μόνο αποδεικνύει ότι οι πολίτες συναινούν στη δωρεά οργάνων, αρκεί να ενημερωθούν σωστά, ενώ η άρνηση των συγγενών δεν αποτελεί βασικό αίτιο υστέρησης της χώρας μας στη δωρεά οργάνων».

Θεμέλιος λίθος της αλυσίδας προσφοράς ζωής είναι οι μονάδες εντατικής θεραπείας (ΜΕΘ) της χώρας μας, με προεξάρχουσες στη δωρεά το 2024 τις ΜΕΘ των νοσοκομείων «Αττικόν» (32 δότες), «Σωτηρία» (32), ΠΑΓΝΗρακλείου (12), «Ευαγγελισμός» (21), ΚΑΤ (18 δότες) και «Παπανικολάου» (10 δότες). Συνολικά, το 54% των δοτών προήλθε από μονάδες εντατικής θεραπείας νοσοκομείων της Αθήνας και της Κεντρικής Ελλάδας, το 20% από Θεσσαλονίκη και Βόρεια Ελλάδα, το 17% από Κρήτη και Αιγαίο, και το 9% από Δυτική

Μεταφορά οργάνων προς μεταμόσχευση στο νοσοκομείο «Παπαγεωργίου». Στην πλειονότητα των περιστατικών που προκώπησαν σε δωρεά η δύσκολη πρόταση-αυχίτηση στους συγγενείς έγινε από τους γιατρούς και τους συντονιστές μεταμοσχεύσεων, ενώ σε ένα ποσοστό 10% το ζήτησαν οι ίδιοι οι συγγενείς.

Ελλάδα και Πελοπόννησο. Σημειώνεται ότι στη συντριπτική πλειονότητα των περιστατικών που προκώπησαν σε δωρεά οργάνων, η δύσκολη πρόταση-αυχίτηση στους συγγενείς έγινε από τους γιατρούς και τους συντονιστές μεταμοσχεύσεων, ενώ σε ένα ποσοστό 10% των περιστατικών το ζήτησαν οι ίδιοι οι συγγενείς.

Και πέρυσι αποδείχθηκε πόσο σημαντικός είναι ο θεσμός του τοπικού συντονιστή μεταμοσχεύσεων (ΤΣΜ) στα μεγάλα νοσοκομεία της χώρας, αφού 60 από τους 111 αποβιώσαντες δότες προήλθαν από τα νοσοκομεία όπου είχαν τοποθετη-

Η άρνηση συγγενών να συναινέσουν για δωρεά οργάνων ατόμων με εγκεφαλικό θάνατο έχει μειωθεί στο 26%, ποσοστό εφάμιλλο των άλλων ευρωπαϊκών χωρών.

θεί οι πρώτοι επί ΤΣΜ με τη χρηματοδότηση του ιδρύματος Ωνάση. Τον περασμένο Οκτώβριο, οι επί ΤΣΜ έγιναν 20, δηλαδή όσοι χρειάζονται για

την πανελλαδική κάλυψη των μεγαλύτερων νοσοκομείων. Αυτό έγινε με την υποστήριξη του υπουργείου Υγείας και του Ταμειακού Προγράμματος Ανάκαμψης.

Ο στόχος που έχει θέσει ο ΕΟΜ είναι να φθάσει η Ελλάδα στους 20 δότες ανά εκατομμύριο πληθυσμού. Όπως αναφέρει ο κ. Παπαθεοδωρίδης, «η αύξηση των δοτών και μεταμοσχεύσεων οργάνων δεν μας επιτρέπει να εφνοησάσουμε, καθώς εύλογα προσελκύει περισσότερους ασθενείς στο Εθνικό Μπάρω Υποψήφιων Ληπτών και απαιτεί περαιτέρω προσπάθεια από τον Ελληνικό Οργανισμό

Μεταμοσχεύσεων και κυρίως τις μεταμοσχευτικές μονάδες. Οφείλουμε να συνεχίσουμε και να εντατικοποιήσουμε την προσπάθειά μας, μένοντας προσεγγισμένοι στον στόχο μας ούτως ώστε να προσεγγίσουμε τον ευρωπαϊκό μέσο όρο, αξιοποιώντας όργανα από τουλάχιστον 200 δότες ετησίως». Και προσθέτει ότι «η αύξηση των μεταμοσχεύσεων δημιουργεί επίσης την υποχρέωση να εστιάσουμε την προσοχή μας ακόμη περισσότερο και στην ποιότητα αυτών. Είναι ιδιαίτερα ευχάριστο το γεγονός ότι μια μικρή πληθυσμιακά χώρα σαν την Ελλάδα, με μικρότερη, σχετικά με άλλες χώρες, εμπειρία και δραστηριοποίηση στον τομέα των μεταμοσχεύσεων, έχει επιτύχει να έχει εξαιρετικά αποτελέσματα στις μεταμοσχεύσεις καρδιάς και πνευμόνων, που ξεπερνούν αριθμητικά αρκετούς διεθνείς δείκτες επιβίωσης, ενώ διατηρεί ένα πολύ καλό επίπεδο αποτελεσμάτων στις μεταμοσχεύσεις νεφρού και ήπατος».

Τέλος, ο πρόεδρος του ΕΟΜ επισημαίνει ότι «πίσω από την αύξηση της δωρεάς οργάνων και των μεταμοσχεύσεων υπάρχει ένα πολυσυλλεκτικό σύνολο ανθρώπων, με προεξάρχοντες τους δότες μας και τις σπουδαίες οικογένειές τους, καθώς και φορέων και πολλών επαγγελματιών υγείας, με τον ρόλο του καθενός εξ αυτών να είναι κρίσιμότητας για τη μετουσίωση των δωρεάς του δότη σε σωτηρία για τον λήπτη. Ομοίως, πίσω από τους αριθμούς που βλέπουμε στον απολογισμό βρίσκονται ανθρώπινες ζωές. Ζωές «χαμένες» που κέρδισαν την υστεροφημία τους και ζωές κερδισμένες λόγω του μεγάλου της ανθρώπινης ύπαρξης, που υπερβαίνει τον πόνο για να χαρίσει ζωή».

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ELPEN

Θεόδωρος Τρύφων Προτεραιότητες, η αύξηση παραγωγής φαρμάκων και οι ασθενείς

Ο κ. Θεόδωρος Τρύφων είναι Συνδιευθύνων Σύμβουλος του Ομίλου ELPEN και Πρόεδρος της Πανελλήνιας Ένωσης Φαρμακοβιομηχανίας (ΠΕΦ).

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΕ ΜΙΑ ΜΑΤΙΑ

Η ELPEN ιδρύθηκε το 1965. Δραστηριοποιείται στην παραγωγή φαρμάκων σε Ελλάδα και εξωτερικό. Επενδύει περισσότερο από το 15% του ετήσιου τζίρου της στην έρευνα και ο κύκλος εργασιών της ανέρχεται στα 330 εκατομμύρια ευρώ. Η ELPEN απασχολεί σήμερα περισσότερους από 1.600 εργαζομένους.

οικονομική σταθερότητα και η αύξηση των επενδύσεων τα τελευταία χρόνια ενίσχυσαν την ανταγωνιστικότητα της εθνικής μας οικονομίας. Παρ' όλα αυτά, το επενδυτικό κενό παραμένει, με τη συμμετοχή της βιομηχανίας στο ΑΕΠ να διατηρείται ακόμη σε εξαιρετικά χαμηλά επίπεδα σε σχέση με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο. Το αρνητικό αυτό δεδομένο, σε συνδυασμό με τη διεθνή γεωπολιτική συγκυρία και το αυξανόμενο έλλειμμα εμπορικού ισοζυγίου, καθιστούν αναγκαία την προτεραιοποίηση πολιτικών για την αναπτυξιακή στρατηγική της χώρας μας.

Με επενδύσεις ύψους 1,8 δισ. ευρώ, η Ελληνική Φαρμακοβιομηχανία θέτει τις βάσεις για την ανάδειξη της Ελλάδας σε περιφερειακό κόμβο παραγωγής και διακίνησης φαρμάκων για τη Νοτιοανατολική Ευρώπη. Το επενδυτικό πρόγραμμα που υλοποιεί μέχρι το 2028 αφορά στην αναβάθμιση των υφιστάμενων υποδομών, αλλά και στη δημιουργία 10 νέων εργοστασίων και 14 νέων ερευνητικών μονάδων. Οι επενδύσεις της δημιουργούν περισσότερες από 5.500 υψηλά αμειβόμενες θέσεις εργασίας, ενισχύουν το εξαγωγικό αποτύπωμα του κλάδου και καλύπτουν πάνω από το 70% των φαρμακευτικών αναγκών της χώρας μας. Θωρακίζομαστε, συνεπώς, καλύτερα σε περιόδους μεγάλων κρίσεων ή ελλείψεων.

ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

Στην ELPEN, από το 2019 μέχρι το 2027, υλοποιούμε ένα επενδυτικό πρόγραμμα ύψους 310.000.000 ευρώ, διαμορφώνοντας ένα νέο βιομηχανικό και ερευνητικό οικοσύστημα 75.000 τ.μ. που περιλαμβάνει:

- Την επέκταση των 3 παραγωγικών μας εγκαταστάσεων στο Πικέρμι.
- Το νέο εργοστάσιο παραγωγής φαρμάκων στην Κερατέα.
- Το υπό κατασκευή δεύτερο εργοστάσιο παραγωγής φαρμάκων στην Κερατέα.
- Το υπό κατασκευή υπεράσύγχρονο κέντρο αποθήκευσης και διανομής φαρμάκων στο Μαρκόπουλο.
- Το πρώτο Πάρκο Βιοτεχνολογίας στην Ελλάδα, το «Athens LifeTech Park» στα Σπάτα, το οποίο θα αποτελεί και το μεγαλύτερο ερευνητικό κέντρο στη Νοτιοανατολική Ευρώπη.
- Το νέο εργοστάσιο παραγωγής ογκολογικών φαρμάκων στην Τρίπολη σε συνεργασία με τη Win Medica, μέλος του Ομίλου ELPEN.

Με αυτές τις επενδύσεις, η εταιρεία στο τέλος του 2027 θα ξεπεράσει τους 2.200 εργαζόμενους σε επίπεδο Ομίλου.

ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ

Το διεθνές περιβάλλον σήμερα επισημαίνει την ανάγκη ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης με την εστίαση σε κλάδους με προστιθέμενη αξία να προβάλλεται ως προτεραιότητα. Είναι συνεπώς αναγκαία η υιοθέτηση μιας βιομηχανικής στρατηγικής σε βάθος δεκαετίας που να προτεριοποιεί παραγωγικές επιχειρήσεις με καινοτόμα και εξαγωγικά προϊόντα. Σε αυτό το πλαίσιο, η ελληνική φαρμακοβιομηχανία μπορεί να καταστεί πυλώνας της ευρωπαϊκής στρατηγικής αυτονομίας.

* Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΟΜΙΛΟΣ ΒΙΑΝΕΞ

Δημήτρης Π.
Γιαννακόπουλος

Επείγει η αύξηση της δημόσιας χρηματοδότησης για το φάρμακο

Ο κ. Δημήτρης Π. Γιαννακόπουλος είναι Πρόεδρος του Δ.Σ. και Διευθύνων Σύμβουλος του Ομίλου ΒΙΑΝΕΞ.

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΕ ΜΙΑ ΜΑΤΙΑ

Η ΒΙΑΝΕΞ αποτελεί τον κορυφαίο μεγαλύτερο φαρμακευτικό όμιλο στην Ελλάδα, με ισχυρές παραγωγικές υποδομές, στρατηγικές συνεργασίες και εξαγωγική δραστηριότητα σε πάνω από 110 χώρες. Δεσμεύεται στη φαρμακευτική καινοτομία και στην ποιότητα, ενισχύοντας τη δημόσια υγεία και την εθνική οικονομία με επίκεντρο πάντα τον άνθρωπο.

ε τροχιά διαρκούς αναβάθμισης βρίσκεται η ελληνική οικονομία, με θετική πορεία των εσόδων του κράτους και σημαντικά βήματα στην πάταξη της φοροδιαφυγής.

Παράδοξο σημείο σε όλη αυτή τη θετική πορεία, όμως, αποτελεί το τεράστιο χρηματοδοτικό κενό στο φάρμακο.

Τη στιγμή που η ραγδαία ανάπτυξη της φαρμακευτικής καινοτομίας δημιουργεί νέες προκλήσεις για τα συστήματα υγείας, η χώρα μας έχει να αντιμετωπίσει, επιπλέον, τα σοβαρά χρηματοδοτικά ελλείμματα που «κυνηγούν» τον κλάδο του φαρμάκου από την εποχή των μνημονίων.

Παρά τις προσπάθειες της Πολιτείας, ιδιαίτερα κατά το τελευταίο διάστημα, προκειμένου να υπάρξει σταθεροποίηση και πτωτική πορεία στις υποχρεωτικές επιστροφές με τις οποίες επιβαρύνεται η φαρμακοβιομηχανία, το κενό στη χρηματοδότηση της δημόσιας φαρμακευτικής δαπάνης παραμένει σωρευτικά στο 1,5 δισ. ευρώ.

TA CLAWBACK

Πάγιο αίτημα του φαρμακευτικού κόσμου είναι η αύξηση του δημόσιου προϋπολογισμού για το φάρμακο. Οι υποχρεωτικές επιστροφές (clawback) κινούνται σε πρωτοφανή επίπεδα, απολύτως μη βιώσιμα για τις επιχειρήσεις.

Το σύνολο των υποχρεωτικών εκπτώσεων και επιστροφών έχει ξεπεράσει εδώ και καιρό τη δημόσια φαρμακευτική δαπάνη, καθιστώντας τη φαρμακοβιομηχανία τον κύριο χρηματοδότη της φαρμακευτικής περίθαλψης των Ελλήνων.

Οι σοβαρές επιπτώσεις της χρόνιας υποχρηματοδότησης πλήττουν τόσο την καινοτομία όσο και τα παλαιά οικονομικά φάρμακα. Είναι γεγονός ότι, τα τελευταία χρόνια, λιγότερα καινοτόμα φάρμακα έρχονται στη χώρα και με σημαντική καθυστέρηση.

Επίσης, παλαιές καταξιωμένες θεραπείες που στηρίζουν το σύστημα περίθαλψης διατίθενται ήδη σε πολύ χαμηλές τιμές και έχουν επιβαρυνθεί με δυσβάστακτες πρόσθετες επιβαρύνσεις.

ΕΠΕΝΔΥΣΗ ΣΤΗΝ ΥΓΕΙΑ

Η επαρκής χρηματοδότηση των φαρμακευτικών αναγκών δεν θα πρέπει να αντιμετωπίζεται ως δαπάνη, αλλά ως αποδοτική επένδυση στην υγεία: βελτίωση της ποιότητας ζωής των ασθενών, μείωση του κόστους της νοσοκομειακής φροντίδας, αντιμετώπιση της αυξανόμενης νοσηρότητας καθώς γηράσκει ο πληθυσμός.

Παράλληλα, οι ελληνικές φαρμακοβιομηχανίες έχουν σε εξέλιξη μεγάλα επενδυτικά προγράμματα, πολλαπλασιάζοντας την ούτως ή άλλως θετική συμβολή του κλάδου στο ΑΕΠ, στις εξαγωγές, στις θέσεις εργασίες, στην κοινωνική συνοχή.

Η Πολιτεία, επομένως, χρειάζεται να αυξήσει τη δημόσια χρηματοδότηση για το φάρμακο και να δημιουργήσει ένα σταθερό χρηματοδοτικό περιβάλλον που θα διασφαλίζει καθολική και έγκαιρη πρόσβαση σε όλες τις αναγκαίες θεραπείες για τους ασθενείς, αμβλύνοντας τις ανισότητες, θα ενισχύει τη βιωσιμότητα του συστήματος υγείας και θα διασφαλίζει επίσης τη βιωσιμότητα των φαρμακευτικών επιχειρήσεων.

* Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΟΜΙΛΟΣ ΤΣΕΤΗ

Ιουλία Τσέτη

Αξιόπιστη και διορατική ηγεσία σε εποχές απρόβλεπτων προκλήσεων

Η κ. Ιουλία Τσέτη είναι πρόεδρος & CEO του Ομίλου Φαρμακευτικών Επιχειρήσεων Τσέτη, φαρμακοποιός MSC, επίτιμη Δρ Φαρμακευτικής του ΕΚΠΑ και του Παν. Πατρών.

Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΕ ΜΙΑ ΜΑΤΙΑ

Οι φαρμακοβιομηχανίες του Ομίλου Φαρμακευτικών Επιχειρήσεων Τσέτη επενδύουν διαχρονικά στην έρευνα και την ανάπτυξη, παράγοντας φαρμακευτικά προϊόντα, συμπληρώματα διατροφής και ιατροτεχνολογικά προϊόντα κοινού τεχνολογίας και υψηλής ποιότητας, ασφάλειας και προστιθέμενης αξίας. Το portfolio των προϊόντων και οι αγορές δραστηριοποίησης του Ομίλου αναπτύσσονται σταθερά, με τη UNI-PHARMA να κατέχει την πρώτη θέση σε πωλήσεις (τεμάχια) στην ελληνική φαρμακευτική αγορά.

άν υπάρχει ένα ισχυρό στοιχείο που μπορεί να υποστηρίξει και να εμπνεύσει τους εργαζομένους στην εποχή μας, αυτό είναι μια στιβαρή, διορατική και αποτελεσματική ηγεσία.

Είναι αυτή η ηγεσία που με το όραμα και το έργο της εγγυάται τη σταθερότητα της πορείας των επιχειρήσεων, παράλληλα με την προσωπική και επαγγελματική ανέλιξη των εργαζομένων, όταν όλα γύρω μοιάζουν ασαφή.

Σε ένα διεθνές διαρκώς μεταβαλλόμενο τοπίο, η προσαρμοστικότητα σε συνδυασμό με τη δέσμευση σε αρχές και αξίες αποτελεί ισχυρό πλεονέκτημα. Η προσέγγιση αυτή ενδυναμώνει τους ανθρώπους κάθε οργανισμού και καλλιεργεί μια κουλτούρα εμπιστοσύνης και πίστης σε ένα κοινό όραμα, χωρίς προσωποκεντρικές αντιλήψεις.

Όταν οι ηγεσίες, θεσμικές και επιχειρηματικές, λειτουργούν με συνέπεια, διαφάνεια και σχεδιασμό, τότε δημιουργούνται οι συνθήκες για βιώσιμη ανάπτυξη και υγιές επενδυτικό περιβάλλον.

Η ελληνική οικονομία σήμερα παρουσιάζει ανθεκτικότητα, θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης και δημοσιονομική σταθερότητα. Ταυτόχρονα όμως, απαιτούνται στοχευμένες παρεμβάσεις που θα ενισχύσουν τη διεθνή ανταγωνιστικότητα της χώρας. Η επιτάχυνση των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, η προσέλκυση άμεσων ξένων επενδύσεων, η μείωση της γραφειοκρατίας και η σταθερή μείωση του κόστους παραγωγής συνιστούν βασικές προϋποθέσεις για βιώσιμη ανάπτυξη. Παράλληλα, είναι κρίσιμο να διασφαλιστεί ένα προβλέψιμο θεσμικό και επιχειρηματικό περιβάλλον, το οποίο ενισχύει την εμπιστοσύνη και ενθαρρύνει την καινοτομία.

Ο κλάδος της φαρμακοβιομηχανίας αποτελεί ισχυρό παράδειγμα διαρκούς ανάπτυξης και εξωστρέφειας, με έντονο ερευνητικό, εργασιακό και κοινωνικό αποτύπωμα.

Η ελληνική φαρμακοβιομηχανία εκπροσωπεί περίπου 12% της ευρωπαϊκής παραγωγής, συμβάλλει πάνω από 3,5% στο ΑΕΠ, διαθέτει ένα άρτια καταρτισμένο ανθρώπινο δυναμικό και εγγυάται την εθνική ασφάλεια, με επάρκεια και αυτάρκεια.

Το στοίχημα της επόμενης ημέρας ονομάζεται στοχευμένη εξωστρέφεια, είτε με τη μορφή εξαγωγών είτε με τη μορφή ανταλλαγής τεχνογνωσίας και συνεργειών.

Ο Όμιλος Φαρμακευτικών Επιχειρήσεων Τσέτη εξάγει ήδη σε 75 χώρες με το brand name by UNI-PHARMA & by InterMed, ενώ η διασύνδεσή μας με την Ακαδημαϊκή Κοινότητα και η δημιουργία του Ιδρύματος ΑΜΚΕ ΚΛΕΩΝ ΤΣΕΤΗΣ έχει αποφέρει σημαντικούς ερευνητικούς «καρπούς». Επιπλέον, η αξιοποίηση της ΑΙ μέσω συνεργασιών με νεοφυείς επιχειρήσεις ανοίγει δρόμους για την παραγωγική αναβάθμιση των μονάδων μας.

Σ' αυτή τη μεταβατική περίοδο, οι σταθερές αξίες, η υπευθυνότητα και η ικανότητα συμμαχιών αποτελούν εφαλτήριο για έναν νέο κύκλο προόδου. Η σύγχρονη ηγεσία οφείλει να ισορροπεί ανάμεσα στην αποτελεσματικότητα και τη διαρκή προσαρμογή, υπηρετώντας με συνέπεια τον στόχο της ευρύτητας ευημερίας απέναντι σε κάθε πρόκληση, όσο απρόβλεπτη και εάν είναι.

Της **ANNAΣ ΕΜΜΕΗ**
news@parapolitika.gr

Στην Ελλάδα του 2025, η φροντίδα για τα άτομα με βαριές αναπηρίες παραμένει ένα πεδίο μεγάλων προκλήσεων, αλλά και βαθιάς δικηγωμίας. Από τη μια, το υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας κάνει λόγο για σημαντικά βήματα: διπλάσιας των δομών φιλοξενίας, αύξηση της χρηματοδότησης, εκσυγχρονισμό του πλαισίου. Από την άλλη πλευρά, οικογένειες και εκπρόσωποι του αναπηρικού κινήματος επιμένουν πως η καθημερινότητα δεν έχει βελτιωθεί ουσιαστικά: ανεπαρκή επιδόματα, ελλείψεις και ανασφάλεια για το μέλλον. Ανάμεσα στις δύο αυτές αφηγήσεις, αναδεικνύεται ένα κρίσιμο ερώτημα: Πόσο έχει αλλάξει η κατάσταση στην πράξη; Μέσα σε αυτό το δίπολο -ανάμεσα στην πολιτική βούληση και την καθημερινή εμπειρία- ξεχωρίζουν προσωπικές ιστορίες, όπως αυτή της Σοφίας Παππά, μητέρας του Αγγελου, που δίνουν ανθρώπινο πρόσωπο σε ένα κρίσιμο κοινωνικό ζήτημα.

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΑΓΓΕΛΟΥ

«Ο Αγγελος γεννήθηκε στις 28 Δεκεμβρίου 2005 και ήταν το πρώτο μας παιδί. Ο εγκορμός του γέμισε το σπίτι μας χαρά. Από τότε -που ήμασταν μόλις 26 και 29 ετών- εγώ και ο σύζυγός μου βρεθήκαμε ξαφνικά στον κόσμο της αναπηρίας, της νοσηρικής στερήσης και του αυτισμού», αναφέρει η Σοφία Παππά, μιλώντας στα «ΠΑΡΑΠΟΛΙΤΙΚΑ» για τον γιο της.

Όπως σημειώνει, η οικογένειά της από την πρώτη στιγμή βρέθηκε αντιμέτωπη με την έλλειψη δομών. «Δεν υπήρχε παιδικός σταθμός ειδικής αγωγής στο Θριάσιο Πεδίο και αναγκαστήκαμε να κάνουμε καθημερινές διαδρομές μέχρι το Νέο Ηράκλειο, για να βρει ο Αγγελος ένα πλαίσιο να κοινωνικοποιηθεί». Μόνο έπειτα από αρκετά χρόνια δημιουργήθηκαν βασικές υποδομές ειδικής εκπαίδευσης στην περιοχή, όπως ειδικό Νηπιαγωγείο και Δημοτικό και, αργότερα, ΕΕΕΕΚ (Εργαστήριο Ειδικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης) και ειδικό Γυμνάσιο. Και σήμερα, αν και ο Αγγελος συμμετέχει σε πρόγραμμα ΚΔΗΦ (Κέντρου Διημέρευσης και Ημερήσιας Φροντίδας), η οικογένεια συνεχίζει να ζει με μια διαρκή αγωνία για το μέλλον. «Όταν δεν θα μπορούμε πια να τον φροντίσουμε, πού θα πάει; Δεν υπάρχει καμία δομή μακροχρόνιας φροντίδας στην περιοχή μας, ούτε δημόσια ούτε ιδιωτική», λέει η κ. Παππά, υπογραμμίζοντας ότι μια τέτοια μετάβαση πρέπει να γίνει ομαλά και με σεβασμό στο παιδί.

Και όσο για τη στήριξη από τήν Πολιτεία; Σύμφωνα με την κ. Παππά, «ήταν σαν να έπρεπε πάντα να παλεύουμε μόνοι μας. Δεν ζητήσαμε ποτέ κάτι παραπάνω από τα αυτονόητα. Κι όμως, πολλές οικογένειες δεν μπορούν ούτε αυτά να προσφέρουν, κι αυτό είναι το πιο άδικο».

Η μαρτυρία της καταλήγει με ένα δυνατό μήνυμα: «Τα παιδιά με αναπηρία έχουν δυνατότητες, χαρίσματα και δικαίωμα σε μια αξιοπρεπή ζωή. Δεν τους λείπει η δύναμη, παρα μόνο οι δομές και η στήριξη».

«ΠΙΟ ΔΥΣΚΟΛΑ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ»

Με τη σειρά του, ο Ιωάννης Βαρδασιτάκης, πρόεδρος της ΕΣΑμεΑ (Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία), αποτυπώνει στα «Π» τη μεγάλη εικόνα: «Οι δομές φιλοξενίας και τα οικοτροφεία είναι οι ελάχιστοι σε σχέση με τις πραγματικές ανάγκες. Οι λίστες αναμονής είναι μεγάλες, ενώ πολλές φορές οι οικογένειες αναγκά-

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΕΣ ΑΠΟ ΑΜΕΑ, ΔΙΑΒΕΒΑΙΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΕΙΑ

ΕΝΩ Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΚΑΝΕΙ ΛΟΓΟ ΓΙΑ ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΕΣΜΕΥΕΤΑΙ ΟΤΙ «ΚΑΜΙΑ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΚΑΙ ΚΑΝΕΝΑ ΠΑΙΔΙ ΜΕ ΒΑΡΙΑ ΑΝΑΠΗΡΙΑ ΔΕΝ ΘΑ ΑΦΘΕΙ ΜΟΝΟ ΤΟΥ», Η ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΤΟΥΣ ΑΠΟΚΑΛΥΠΤΕΙ ΕΛΛΕΙΨΗ ΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΣΤΗΡΙΞΗΣ, ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΣΤΕΡΗΣΕΙΣ

ζονται να μετακινηθούν εκατοντάδες χιλιόμετρα για να βρουν μία θέση. Η υποστελέχωση αποτελεί μόνιμη παθολογία. Η κατάσταση είναι ακόμα δυσκολότερη στην περιφέρεια, όπου η απουσία οργανωμένων δομών οδηγεί ουσιαστικά σε κοινωνική απομόνωση. Έτσι, η καθημερινή φροντίδα παραμένει σχεδόν αποκλειστικά ευθύνη των οικογενειών, που βιώνουν εξουθένωση, οικονομική πίεση και συχνά απόγνωση». Ποια είναι η λύση; Όπως εξηγεί, «η εμπειρία και οι καλές πρακτικές άλλων χωρών

δείχνουν ότι η πραγματική λύση είναι η αποϊδρυματοποίηση, δηλαδή η μετάβαση στις κοινωνικές υπηρεσίες, σε μικρές και ευέλικτες δομές που παρέχουν εξατομικευμένη φροντίδα κοντά στον τόπο διαμονής του ατόμου με αναπηρία. Εν ολίγοις, η λύση είναι η διαβίωση στην κοινότητα». Ωστόσο, σύμφωνα με το υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, η κυβέρνηση έχει προχωρήσει σε σημαντικές παρεμβάσεις για τη στήριξη των δομών φιλοξενίας, με αποτέλεσμα αυτές να έχουν διπλασιαστεί. Ειδικότερα, η θέση του

υπουργείου είναι πως «από το 2023 λύθηκε το χρόνιο πρόβλημα χρηματοδότησης που είχε προκύψει με την απορρόφηση των ταμείων πρόνοιας από τον ΕΤΕΑΕΠ. Σήμερα, το υπουργείο καλύπτει μέσω ΕΟΠΥΥ τις δαπάνες για ασφαλισμένους και ανασφάλιστους. Με τη ρύθμιση αυτή, δομές που στο παρελθόν δεν είχαν σύμβαση με τον ΕΟΠΥΥ μπορούν πλέον να παρέχουν υπηρεσίες με πλήρη χρηματοδότηση. Έτσι, οι δομές διπλασιάστηκαν χάρη στη νέα χρηματοδότηση που έλαβαν. Ακόμα, η συνολική δαπάνη υπερδιπλασιάστηκε, κα-

θώς αυξήθηκε σημαντικά και το ύψος των καταβαλλόμενων τροφείων».

Παράλληλα, επισημαίνεται πως «το πλαίσιο σδειοδότησης έχει εκσυγχρονιστεί και απλοποιηθεί, σε συνεργασία με τους ίδιους τους φορείς, ώστε να διευκολύνεται η ίδρυση και λειτουργία νέων θέσεων».

ΤΑ ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ

Η οικονομική διάσταση του προβλήματος είναι εξίσου δραματική. «Είναι γνωστό ότι οι οικογένειες που φροντίζουν άτομα με αναπηρία, χρόνιες ή/και σπάνιες παθήσεις αντιμετωπίζουν -όπως και οι περισσότερες οικογένειες στη χώρα μας- την αβεβαιότητα για το αύριο και την τρομακτική ακρίβεια σε ενοίκια, καύσιμα, είδη πρώτης ανάγκης, φάρμακα κ.λπ. Ταυτόχρονα, έχουν επωμιστεί και το επιπλέον κόστος που επιφέρει η αναπηρία/χρόνια/σπάνια πάθηση, καθώς τα αναπηρικά επιδόματα ή οι αναπηρικές συντάξεις -όταν και όπου δίνονται- είναι ελλιπέστατα και δεν φτάνουν ούτε για τα απολύτως αναγκαία», εξηγεί ο κ. Βαρδακαστάνης, σημειώνοντας πως σε έρευνα που πραγματοποιήσε τον Δεκέμβριο του 2024 η ΕΣΑμεΑ, ένα από τα σοβαρότερα ευρήματα ήταν ότι το 78% των ατόμων με αναπηρία που ρωτήθηκαν είχαν κόψει βασικές δαπάνες τους, όπως τρόφιμα ή ένδυση, για να καλύψουν τις ανελαστικές ανάγκες υγείας τους.

Ο κ. Βαρδακαστάνης αναδεικνύει ένα ακόμα κρίσιμο ζήτημα: «Δεν υπάρχει καν θεσμικό πλαίσιο για το οικοτροφείο και τις

Η ΔΟΜΝΑ ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ, ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ.

ΔΡ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΡΔΑΚΑΣΤΑΝΗΣ, ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΣΑμεΑ.

78%

των ατόμων με αναπηρία, που ρωτήθηκαν σε έρευνα της ΕΣΑμεΑ, είχαν κόψει βασικές δαπάνες τους, όπως τρόφιμα ή ένδυση, για να καλύψουν τις ανελαστικές ανάγκες υγείας τους

δομές φιλοξενίας. Η ΕΣΑμεΑ και η ΠΟΣΓΚΑμεΑ ζητούν εδώ και χρόνια τη δημιουργία συγκεκριμένων προδιαγραφών που θα πρέπει να έχουν οι δομές, αλλά και τον έλεγχο, τη χρηματοδότηση και τη στελέχωσή τους». Επιπλέον, καταγγέλλει ως άδικη και παράλογη την αντιμετώπιση του κράτους σε σχέση με τα επιδόματα όταν ένα άτομο εντάσσεται σε δομή: «Ένα άτομο με αναπηρία που εντάσσεται σε μια δομή και λαμβάνει σύνταξη, συνεχίζει και τη λαμβάνει κανονικά. Εάν όμως έπαιρνε επίδομα αναπηρίας, αυτό κόβεται. Δεν είναι μόνο άδικο αυτό το μέτρο, καθώς αφήνει το άτομο χωρίς εισόδημα, αλλά και παράλογο. Οι ανάγκες του ατόμου με αναπηρία που διαβίει σε δομή δεν εξαφανίζονται εκεί, γεγονός που θα έπρεπε να είναι αυτονόητο, ώστε να γίνει πράξη η "διαβίωση στην κοινότητα"».

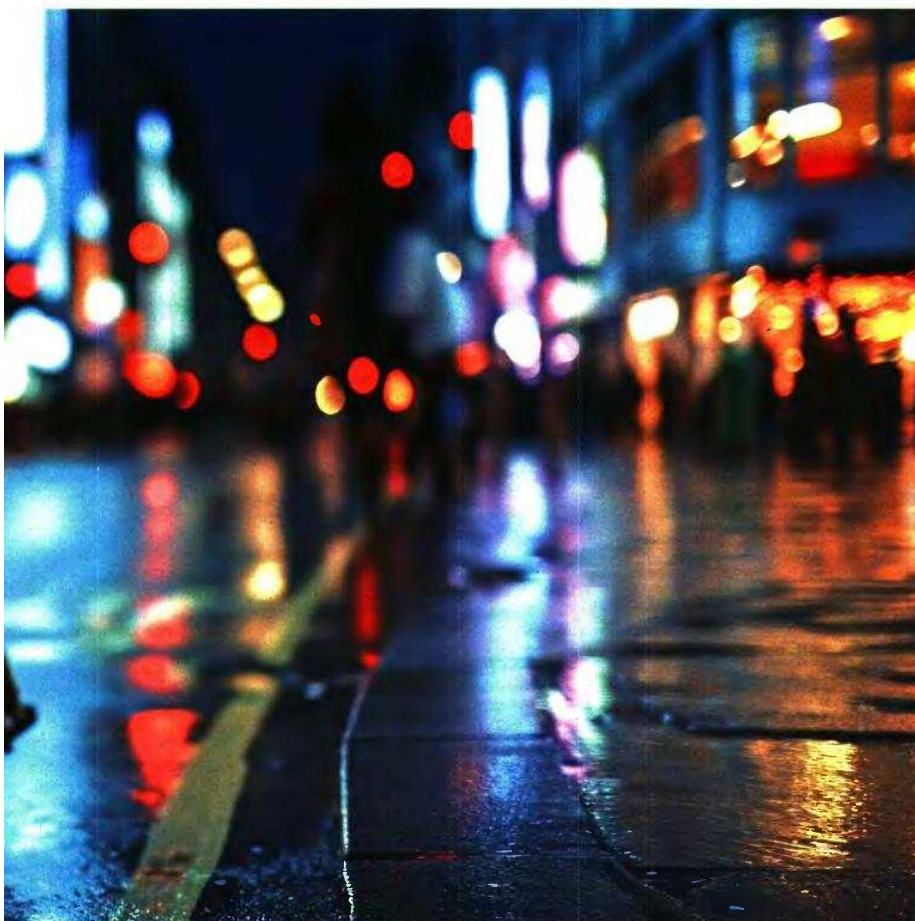
Η ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ

Όμως, η θέση του υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας έρχεται σε πλήρη αντιδιαστολή, καθώς, όπως επισημαίνεται στα «ΠΑΡΑΠΟΛΙΤΙΚΑ», η Πολιτεία όχι μόνο δεν διακόπτει τη στήριξη του ατόμου που διαβίει σε οικοτροφείο, αλλά αντίθετα την ενισχύει. «Είναι σημαντικό να θυμίσουμε ότι όταν ένας συμπολίτης μας με νοσηρή υστέρηση ή αυτισμό διαβίει σε οικοτροφείο, η Πολιτεία όχι μόνο δεν διακόπτει τη στήριξη του, αλλά την ενισχύει. Συγκεκριμένα, εδώ και έξι μήνες το ποσό αυξήθηκε σημαντικά από τα 1.000 ευρώ

στα 1.500 ευρώ και είναι υπερδιπλάσιο σε σχέση με το επίδομα των 569 ευρώ. Τα χρήματα αυτά δεν δίνονται στους γονείς, αλλά δίδονται απευθείας στο οικοτροφείο. Κι αυτό γιατί, όπως μας μετέφερε η αναπηρική κοινότητα, στο παρελθόν υπήρχαν περιπτώσεις γονέων που, ενώ λάμβαναν το τροφείο, δεν το απεδίδαν στον φορέα που φρόντιζε το παιδί τους. Με τη σημερινή ρύθμιση, διασφαλίζεται ότι η οικονομική ενίσχυση αξιοποιείται αποκλειστικά για τις πραγματικές ανάγκες των ωφελουμένων. Το ύψος της ημερήσιας δαπάνης αυξήθηκε πρόσφατα από 34 ευρώ σε 50 ευρώ. Να σημειωθεί ότι υπήρχαν δομές που έπαιρναν 11 ευρώ τη μέρα ανά ωφελούμενο και ενισχυόταν στα 50 ευρώ. Αντίστοιχα, στις Έστεγες Υποστηρίξιμης Διαβίωσης, δηλαδή σε σπίτια μέσα στον κοινωνικό ιστό, τα άτομα συνεχίζουν να λαμβάνουν κανονικά το επίδομά τους, δεν διακόπτεται, και επιπλέον η Στέγη ενισχύεται με 2.100 ευρώ, ώστε να παρέχονται εξατομικευμένες υπηρεσίες. Η πρακτική αυτή ισχύει διαχρονικά από τότε που θεσπίστηκαν τα αναπηρικά επιδόματα. Τα μεγαλύτερα από αυτά, όπως το λεγόμενο "εξωδωρυματικό", θεσπίστηκαν ακριβώς για να αποτρέψουν την ίδρυση οικοτροφείων εξαιτίας της οικονομικής ανέχειας. Τα επιδόματα αυτά δίνονται για να καλύψουν τις πρόσθετες δαπάνες που προκαλεί η αναπηρία και γι' αυτό δεν θεωρούνται εισόδημα ούτε υπόκεινται σε εισοδηματικά κριτήρια. Όταν οι δαπάνες αυτές καλύπτονται ήδη από την Πολιτεία μέσω του τροφείου, είναι λογικό να μην καταβάλλεται επιπλέον το ίδιο επίδομα», αναφέρεται χαρακτηριστικά.

Σημειώνεται πως η ΕΣΑμεΑ, οι οργανώσεις-μέλη της, το αναπηρικό κίνημα δεν περιορίζονται στην καταγγελία της κατάστασης, αλλά καταθέτουν και σαφείς προτάσεις. «Διεκδικούμε τη συνολική μεταρρύθμιση και αναμόρφωση των δομών κλειστής φροντίδας, στο πλαίσιο της προστασίας των δικαιωμάτων των ατόμων που διαβίουν σε αυτές. Συνήθως βρίσκονται ξεχασμένοι από Θεό και ανθρώπους».

Κλείνοντας, ο κ. Βαρδακαστάνης υπογραμμίζει τη σημασία υλοποίησης της Εθνικής Στρατηγικής για την Αποϊδρωματισμό, ενός πάγιου και διαρκούς αιτήματος της ΕΣΑμεΑ. «Αποτελεί υποχρέωση της χώρας, καθώς απορρέει από τη Σύμβαση του ΟΗΕ για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία, που η Ελλάδα έχει υπογράψει και κυρώσει το προαιρετικό της πρωτοκόλλο». Και στέλνει ένα καθαρό μήνυμα: «Η συμπεριληψη δεν είναι πολυτέλεια ούτε "προαιρετικό" κοινωνικό μέτρο. Είναι δικαίωμα. Και είναι καθήκον της Πολιτείας να το κατοχυρώσει με πολιτικές που δεν θα αφήνουν καμία οικογένεια μόνιμη: με στήριξη στο σπίτι, με υπηρεσίες ανακούφισης, με επιμόρφωση επαγγελματιών και με θεσμοθετημένα προγράμματα που προωθούν την ισότιμη συμμετοχή στην κοινωνική και πολιτιστική ζωή». Αλλά και το υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας υπογραμμίζει πως έχει πλήρη επίγνωση ότι οι οικογένειες παιδιών με βαριές αναπηρίες σηκώνουν μεγάλο βάρος. «Για τον λόγο αυτό, η πολιτική μας εστιάζει στη συνεχή ενίσχυση των δομών, στην εξασφάλιση αξιοπρεπών συνθηκών διαβίωσης και στην αναβάθμιση των υπηρεσιών φροντίδας. Η δέσμευσή μας είναι σαφής: καμία οικογένεια και κανένα παιδί με βαριά αναπηρία δεν θα αφεθεί μόνο του. Με σέβει και με διαρκείς παρεμβάσεις, η Πολιτεία θα συνεχίσει να στηρίζει έμπροσθεν την καθημερινότητά τους».

ΠΑΡΑΠΟΛΙΤΙΚΑ // ΣΑΒΒΑΤΟ 20.09.2025

ΡΕΠΟΡΤΑΖ

27

Του **ΒΑΣΙΛΗ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ**
ven.ygeia@gmail.com

Ενα πολύ σοβαρό χρηματοδοτικό κενό για τα νοσοκομεία του ΕΣΥ όλης της χώρας, αλλά και για εκείνα του ιδιωτικού τομέα Υγείας, ένα κενό το οποίο σαρβεί από την έναρξη της λειτουργίας του ΕΣΥ, αναμένεται να καλυφθεί πλήρως από το πρώτο τρίμηνο του 2026. Συγκεκριμένα και σύμφωνα με πολύ καλά πληροφορημένες πηγές των «Π», από το πρώτο τρίμηνο του 2026 ο Εθνικός Οργανισμός Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (ΕΟΠΥΥ), καθώς και όλα τα υπόλοιπα μικρά ασφαλιστικά ταμεία Υγείας θα ξεκινήσουν να αποζημιώνουν ασφαλιστικά τα νοσοκομεία ακόμα και για τις υπηρεσίες που παρέχουν στα Τμήματα Επείγοντων Περιστατικών (ΤΕΠ).

Υπενθυμίζεται ότι ασφαλιστική αποζημίωση προβλέπεται σήμερα αποκλειστικά και μόνον για τα τακτικά εξωτερικά ιατρεία, τις συνδέμενες με αυτά διαγνωστικές εξετάσεις και τους ασθενείς που νοσηλεύονται τελικά στα νοσοκομεία, με τις υπηρεσίες των ΤΕΠ να παραμένουν χωρίς την παραμικρή ασφαλιστική αποζημίωση. Για να καταλάβει κανείς την έκταση και το βάθος του εν λόγω χρηματοδοτικού κενού, δεν έχει παρά να σκεφθεί ότι το μεγαλύτερο νοσοκομείο του ΕΣΥ της χώρας μας, ο «Ευαγγελισμός» της Αθήνας, υποδέχεται περίπου 1.200-1.500 ασθενείς στο ΤΕΠ του σε κάθε ημέρα γενικής εφημερίας του ιδρύματος. Από αυτούς τους ασθενείς, εισαγωγή για νοσηλεία στο ίδρυμα διενεργείται περίπου για τους 220-300.

Χαρακτηριστική είναι η αποστροφή του λόγου του υφυπουργού Υγείας Μάριου Θεμιστοκλέους, ο οποίος, αναφερόμενος στις χρηματοδοτικές και άλλες δυνατότητες τις οποίες δίνει πλέον ο νέος τρόπος για τη δημόσια χρηματοδότηση των νοσοκομείων του ΕΣΥ όλης της χώρας, με βάση την απόδοση, την ποιότητα και την αποτελεσματικότητα των ιδρυμάτων, δηλαδή με βάση τα γνωστά μας DRG, λέει συγκεκριμένα στα «Π»: «Το επόμενο διάστημα το σύστημα DRG θα μας επιτρέψει να επιβαρύνουμε τις κλινικές και τους ιατρούς για το έργο που παράγουν, γυρίζοντας στην ουσία στις ίδιες τις κλινικές πόρους που έχουν ανάγκη για να αναπτυχθούν (προμήθεια ιατροτεχνολογικού εξοπλισμού, προσλήψεις κ.λπ.). Επίσης, μας επιτρέπει να αναδειχθούν και κλινικές που απαιτούν στήριξη και προσοχή από εμάς. Τα στοιχεία τα οποία λαμβάνουμε πλέον είναι συγκρίσιμα, έχουν αξιοπιστία και λεπτομέρεια σε πραγματικό χρόνο, όπως επίσης και δυνατότητα να αναλύουμε το πραγματικό κόστος των υπηρεσιών σε επίπεδο ασθενούς. Στόχος εξαρχής ήταν η δικαιότερη και πιο αποτελεσματική διαχείριση των πόρων αλλά και η γρηγορότερη και απλούστερη αποζημίωση των νοσοκομείων. Αυτή τη στιγμή σε όλα τα νοσοκομεία της χώρας μέσω του συστήματος DRG οι υποβολές των περιστατικών και οι έλεγχοι των νοσηλείων γίνονται μόνο ηλεκτρονικά, εξοικονομώντας σημαντικούς πόρους για το σύστημα Υγείας. Τέλος, με την ολοκλήρωση της μεταρρύθμισης των ΤΕΠ θα έχουμε τη δυνατότητα να αποζημιώνουμε τα νοσοκομεία, απλά και γρήγορα, και για τα επείγοντα περιστατικά».

ΝΕΟ ΜΟΝΤΕΛΟ

Ο κ. Θεμιστοκλέους, μάλιστα, μας εξηγεί διεξοδικά τον νέο τρόπο χρηματοδότησης των ιδρυμάτων: «Τα DRG βασίζο-

Ο ΕΟΠΥΥ ΘΑ ΑΠΟΖΗΜΙΩΝΕΙ ΚΑΙ ΤΑ ΤΜΗΜΑΤΑ ΕΠΕΙΓΟΝΤΩΝ

ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΤΩΝ «Π», ΑΠΟ ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΤΡΙΜΗΝΟ ΤΟΥ 2026 ΤΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ

ΘΑ «ΚΑΛΥΠΤΟΥΝ» ΤΑ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΥ ΠΑΡΕΧΟΥΝ ΤΑ ΤΕΠ - ΤΙ ΜΑΣ ΛΕΕΙ Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΓΕΙΑΣ ΜΑΡΙΟΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΝΕΟ ΤΡΟΠΟ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΤΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ

Σε όλα τα νοσοκομεία της χώρας, μέσω του DRG, οι υποβολές των περιστατικών και οι έλεγχοι των νοσηλείων γίνονται ηλεκτρονικά, εξοικονομώντας σημαντικούς πόρους για το σύστημα

ΜΑΡΙΟΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ,
ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΓΕΙΑΣ

ναι στην αποζημίωση των υπηρεσιών που παρέχουν τα νοσοκομεία και όχι σε προκαθορισμένους ετήσιους προϋπολογισμούς. Κάθε νοσοκομείο πληρώνεται ανάλογα με τον αριθμό και την ποιότητα των θεραπειών και χειρουργείων που πραγματοποιεί, με κριτήριο τις πραγματικές ανάγκες των ασθενών. Αυτό το νέο μοντέλο χρηματοδότησης ενθαρρύνει τα νοσοκομεία να αυξήσουν την αποδοτικότητα τους, να βελτιώσουν την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών και να γίνουν πιο διαφανή στη διαχείριση των οικονομικών τους.

Η εφαρμογή των DRG καθιστά εφικτή τη συγκριτική αξιολόγηση (benchmarking) μεταξύ των νοσοκομείων, σε όρους κόστους, ποιότητας και αποδοτικότητας, γεγονός που αυξάνει την ευθυνότητα και ενισχύει την εμπιστοσύνη των πολιτών προς το σύστημα. Επιπλέον, η υιοθέτηση των DRG συμβάλλει στην απλοποίηση των διαδικασιών, επιταχύνει την τιμολόγηση και μειώνει σημαντικά τη γραφειοκρατία, που έως σήμερα αποτελούσε ένα από τα πιο σύνθετα προβλήματα στην οργάνωση και λειτουργία των

νοσοκομείων».

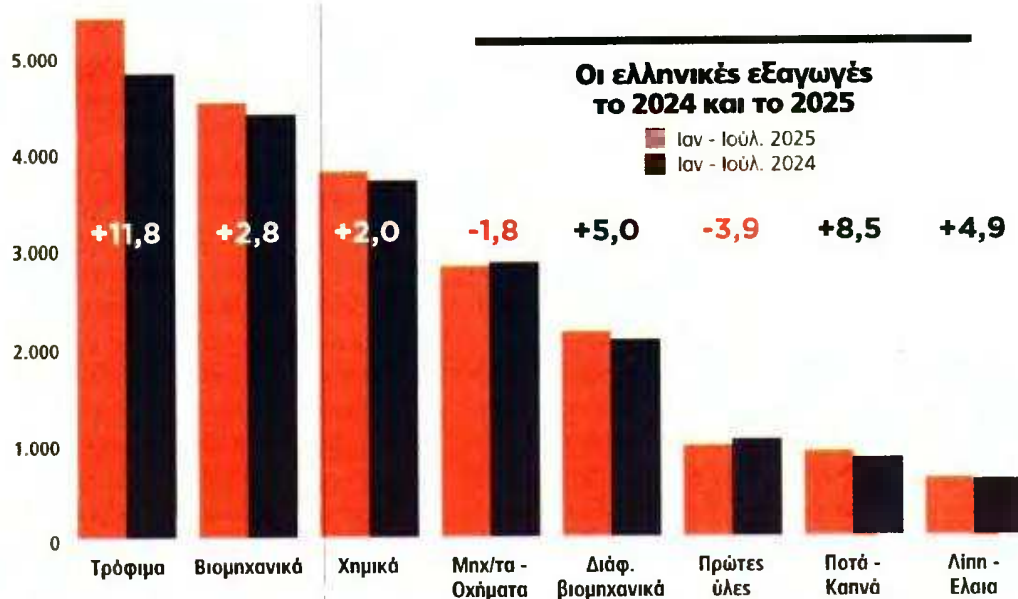
Τέλος, ο κ. Θεμιστοκλέους απαντά σε όλους εκείνους που προβλέπουν ότι τα DRG θα συμβάλουν στην υποβάθμιση και την εγκατάλειψη νοσοκομείων, ιδιαιτέρως των πιο μικρών και των πιο απομακρυσμένων. Ο υφυπουργός Υγείας είναι σαφής: «Μια από τις συχνές παρανοήσεις που ακούγονται σχετικά με τα DRG είναι ότι το σύστημα ευνοεί αποκλειστικά τα μεγάλα κεντρικά νοσοκομεία, αφήνοντας πίσω τα περιφερειακά. Αυτό δεν ισχύει. Με τα DRG, όλα τα νοσοκομεία της χώρας, είτε βρίσκονται σε μεγάλα αστικά κέντρα είτε σε απομακρυσμένες περιοχές, αξιολογούνται με ίσους όρους. Τα δεδομένα που θα συλλέγονται θα επηρεάσουν τη θέσπιση ειδικών δεικτών προσαρμογής, ώστε να καλύπτονται ιδιαιτερότητες, όπως η εκπαίδευση, η έρευνα, αλλά και οι αυξημένες ανάγκες λειτουργίας νοσοκομείων που βρίσκονται σε νησιωτικές ή απομακρυσμένες περιοχές. Ετσι, διασφαλίζεται ότι κανένας πολίτης δεν θα στερθεί πρόσβαση σε υψηλού επιπέδου υγειονομική φροντίδα λόγω γεωγραφικών ή άλλων παραγόντων».

Θα ξεπεραστεί το ιστορικό ρεκόρ του 2022

ΠΑΝΩ ΑΠΟ €35 ΔΙΣ. ΘΑ ΦΤΑΣΟΥΝ ΟΙ ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΤΟ 2025

Τι φέρνει η Εθνική Στρατηγική Εξωστρέφειας - Νέο ρεκόρ φέτος για τα εξαγόμενα ελληνικά αγαθά, εξαιρουμένων των πετρελαιοειδών

Σε τροχιά να σημειώσουν νέο ρεκόρ βρίσκονται φέτος οι εξαγωγές, εξαιρουμένων των πετρελαιοειδών, υπερβαίνοντας για πρώτη φορά

τα 35 δισ. ευρώ και κινούμενες προς επίδοση 36-37 δισ. ευρώ. Κι αυτό παρά τις μεγάλες αναταράξεις στο διεθνές προσκήνιο, ειδικά μετά την επιβολή δασμών

από τις ΗΠΑ, αλλά και τη διόγκωση του εμπορικού ελλείμματος της χώρας λόγω της παράλληλης αύξησης των εισαγωγών που φέρνει πονοκέφαλο. Με

δεδομένο ότι η εξωστρέφεια αποτελεί μονόδρομο όχι μόνο για τις ελληνικές επιχειρήσεις αλλά και για την ίδια την ελληνική οικονομία, η κυβέρνηση ενέκρινε στις αρχές του μήνα την Εθνική Στρατηγική Εξωστρέφειας, σε μια προσπάθεια να οργανωθεί για πρώτη φορά μια μακροπρόθεσμη πολιτική, με στόχο η συνεισφορά των εξαγωγών στο ΑΕΠ να φτάσει στο 50%, κάτι βέβαια που απαιτεί μεγάλη προσπάθεια και επένδυση, πρωτίστως, από τον επιχειρηματικό κόσμο, που μετά τα δύσκολα χρόνια της κρίσης έχει πάρει το μάθημά του και διεκδικεί μεγαλύτερη παρουσία στις διεθνείς αγορές

Του
**Στέλιου
Μορφιδίδη**
smorfidis@gmail.com

Ρεπορτάζ

ΠΑΝΩ ΑΠΟ €35 ΔΙΣ.

Νέο ρεκόρ φέτος για τα εξαγόμενα ελληνικά αγαθά, εξαιρουμένων των πετρελαιοειδών - Τα προϊόντα που τρέχουν και επεκτείνουν τη

Σε τροχιά να σημειώσουν νέο ρεκόρ βρίσκονται φέτος οι εξαγωγές, εξαιρουμένων των πετρελαιοειδών, υπερβαίνοντας για πρώτη φορά τα 35 δισ. ευρώ και κινούμενες προς επίδοχο 36-37 δισ. ευρώ. Και αυτό παρά τις μεγάλες αναταράξεις στο διεθνές προσκήνιο, ειδικά μετά την επιβολή δασμών από τις ΗΠΑ, αλλά και τη διόγκωση του εμπορικού ελλείμματος της χώρας λόγω της παράλληλης αύξησης των εισαγωγών που φέρνει ανοικτό-φάλο.

Με δεδομένο ότι η εξωστρέφεια αποτελεί μονόδρομο όχι μόνο για τις ελληνικές επιχειρήσεις αλλά και για την ίδια την ελληνική οικονομία, η κυβέρνηση ενέκρινε στις αρχές του μήνα την Εθνική Στρατηγική Εξωστρέφειας, σε μια προσπάθεια να οργανωθεί για πρώτη φορά μια μακροπρόθεσμη πολιτική με στόχο η συνεισφορά των εξαγωγών στο ΑΕΠ να φτάσει στο 50%. Κάτι βέβαια που απαιτεί μεγάλη προσπάθεια και επένδυση, πρωτίστως, από τον επιχειρηματικό κόσμο που μετά τα δύσκολα χρόνια της κρίσης έχει πάρει το μάθημά του και διεκδικεί μεγαλύτερη παρουσία στις διεθνείς αγορές.

Μιροστιάδης σε αυτή την προσπάθεια είναι οι παραγωγικοί τοφίμων που την τελευταία δεκαετία ακολουθούν εντυπωσιακούς ρυθμούς ανάπτυξης των εξαγωγών τους και σε μεγάλο βαθμό καταφέρνουν να δικτυωθούν σε σημαντικές αγορές.

Δεν είναι τυχαίο εξάλλου ότι περίπου σε δύο εβδομάδες, στην Αιγυπτ, τη μεγαλύτερη εμπορική έκθεση τροφίμων και ποτών στον κόσμο που διεξάγεται στην Κολωνία (4-8 Οκτωβρίου), η ελληνική παρουσία αναμένεται πιο δυναμική από ποτέ.

Περισσότερες από 270 (αριθμός-ρεκόρ) επιχειρήσεις τροφίμων και ποτών ετοιμάζονται να ταξιδέψουν στη Γερμανία κουβαλώντας μαζί τους φέτα, γασούρι, ελαιόλαδο, φρούτα, λαχανικά και μια πλοήσια γκάμα προϊόντων που αφορούν στην γεύση και την παράδοση της χώρας μας. Μάλιστα ο αριθμός θα ήταν ακόμη 3%-7% σε σχέση με πέρυσι, που συνιστά όχι μόνο επίτευξη του ορόσημου των 35 δισ. ευρώ, αλλά επίδοχο 36-37,3 δισ. ευρώ!

Πρόκειται για σημαντική εξέλιξη, η οποία όμως αποτελεί το σκαλί για τη συνέχεια ενός αγώνα στον οποίο πρέπει να ενδοθούν επιχειρήσεις και Πολιτεία ώστε να γυρίσει και το περιβάλλον «αγαθολογικό μοντέλο» της χώρας.

Οπως επισημαίνει ο αντιπρόεδρος του ΣΕΒΕ Παναγιώτης Χασιδάκης, η γενική εικό-

να παραμένει θετική, αν και το εμπορικό έλλειμμα παραμένει ψηλά. «Η αύξηση του εμπορικού ελλείμματος το 2024 κατά 2,5 δισ. ευρώ είναι ένδειξη διείσδυσης του ισοζυγίου. Χωρίς τα πετρελαιοειδή οι εξαγωγές είχαν αύξηση 2,3%, όμως και οι εισαγωγές ανέβηκαν 3,6%. Αν οι εισαγωγές είναι καταναλωτικά αγαθά, αυτό είναι πρόβλημα. Αν όμως συνοδεύονται από επενδυτική δραστηριότητα και αφορούν μηχανολογικό εξοπλισμό ή ΑΠΕ, τότε μπορεί να λειτουργήσουν ενισχυτικά για την οικονομία», σημειώνει. Με βάση τα στοιχεία που επεξεργάστηκε ο Σύνδεσμος Εξαγωγέων Βορείου Ελλάδος (ΣΕΒΕ), ο μεγάλος πρωταγωνιστής είναι τα τρόφιμα, με εξαγωγές 5,43 δισ. ευρώ (+11,8% σε σχέση με πέρυσι).

Ακολουθούν τα ποτά και ο καπνός με αύξηση 8,5%, στα 926,8 εκατ. ευρώ, τα βιομηχανικά προϊόντα με 2,8%, στα 4,56 δισ. ευρώ, τα χημικά με 2% και τα λίπη-έλαια με 4,9%.

Γενικά, πέρα από τον αγροδιατροφικό τομέα, σημαντικό μερίδιο στο εξαγωγικό καλάθι εξακολουθούν να έχουν τα χημικά-φαρμακευτικά προϊόντα, τα μεταλλουργικά (αλουμίνιο και χάλκος) και κατηγορίες με υψηλότερη προστιθέμενη αξία όπως τα καλλυντικά. Οι αυτοί οι κλάδοι συγκροτούν ένα πιο ισορροπημένο μείγμα που διαφοροποιεί την εξαγωγική βάση της χώρας.

Στον αντίποδα, τα πετρελαιοειδή υποχώρησαν κατά 26,3% (-2,49 δισ. ευρώ), επιπλέον καθοριστικά το συνολικό αποτέλεσμα. Μικρές απώλειες καταγράφηκαν και στα μηχανήματα-οχήματα (1,8%) και τις πρώτες ύλες (3,9%).

Τα ρεκόρ

Η γενική εικόνα όμως παραμένει θετική. Υπενθυμίζεται ότι η χρονιά-ρεκόρ για τις ελληνικές εξαγωγές παραμένει το 2022, όταν αυτές είχαν εκτιναχθεί σε μεγάλο βαθμό λόγω του υψηλού πληθωρισμού και της εκτίναξης των τιμών καυσίμων και ενέργειας στα 54,7 δισ. ευρώ.

Από αυτά, τα 34,5 δισ. ευρώ ήταν εξαγωγές χωρίς τα πετρελαιοειδή, κάτι που σημαίνει ότι, αν συνεχιστεί ο ρυθμός ανάπτυξης του επταμήνου φέτος, οι εξαγωγές χωρίς τα πετρελαιοειδή είναι πιθανό να κλείσουν με αύξηση 3%-7% σε σχέση με πέρυσι, που συνιστά όχι μόνο επίτευξη του ορόσημου των 35 δισ. ευρώ, αλλά επίδοχο 36-37,3 δισ. ευρώ!

Πρόκειται για σημαντική εξέλιξη, η οποία όμως αποτελεί το σκαλί για τη συνέχεια ενός αγώνα στον οποίο πρέπει να ενδοθούν επιχειρήσεις και Πολιτεία ώστε να γυρίσει και το περιβάλλον «αγαθολογικό μοντέλο» της χώρας.

Η Εθνική Στρατηγική Εξωστρέφειας

Υπό από το πλαίσιο έρχεται και η νέα Εθνική Στρατηγική Εξωστρέφειας 2026-2030, που καταρτίζει η κυβέρνηση. Ουσιαστικά πρόκει-

Ελληνικές εξαγωγές ανά περιφέρεια (%)

Ανευ πετρελαιοειδών - μερίδιο 2024

● 53,2 Αττική	18.296,8 εκατ.
● 19,2 Κ. Μακεδονία	6.594,1 εκατ.
● 6,7 Στερεά Ελλάδα	2.317,9 εκατ.
● 5,9 Θεσσαλία	2.029,6 εκατ.
● 3,9 Πελοπόννησος	1.358,7 εκατ.
● 3,4 Αν. Μακεδονία & Θράκη	1.156,2 εκατ.
● 3,4 Δυτική Ελλάδα	833,9 εκατ.
● 2,4 Κρήτη	714,9 εκατ.
● 2,1 Ηπείρος	519,7 εκατ.
● 1,5 Δ. Μακεδονία	336,4 εκατ.
● 1,0 Ιόνιο	102,7 εκατ.
● 0,3 Νότιο Αιγαίο	78,9 εκατ.
● 0,2 Βόρειο Αιγαίο	78,9 εκατ.

ται για έναν οδικό χάρτη προκειμένου να φτάσει η συνεισφορά των εξαγωγών (αγαθών και υπηρεσιών) στο ΑΕΠ το 50%.

Η στρατηγική, όπως εγκρίθηκε από το Κυβερνητικό Συμβούλιο Οικονομικής Πολιτικής, κινείται σε πέντε άξονες: τον μετασχηματισμό του Enterprise Greece σε ολοκληρωμένο κόμβο προώθησης, την ενίσχυση της χρηματοδότησης μέσω του Export Credit Greece και τις ΕΤΕπ, τη θερμοθέτηση Κυβερνητικής Επιτροπής Εξωστρέφειας και τον ψηφιακό εκσυγχρονισμό των τελωνείων, την κατάρτιση του πενταετούς Σχεδίου Εξωστρέφειας 2026-2030 με στοχευμένες αγορές και κλάδους, αλλά και την ανάπτυξη νέων δομών όπως Παρατηρητήριο Εξωστρέφειας, Εξαγωγική Ακαδημία και προγράμματα στήριξης των ΜΜΕ.

Ο πρόεδρος του ΣΕΒΕ Σπυριδών Διαμαντίδης υπογραμμίζει ότι «χρειαζόμαστε άνελες δαπάνες - συμμετοχή σε εκθέσεις, B2B συναν-

τήσεις, διαφημίσεις. Μόνο έτσι θα μεγαλώσουν οι εξαγωγές και θα εμψυκούν περισσότερες επιχειρήσεις. Σήμερα το 80% των εξαγωγών γίνεται από το 20% των επιχειρήσεων» ο στόχος μας είναι να ανοίξουμε το παιχνίδι στις ΜΜΕ»

Η φιλοδοξία αυτής της πολιτικής είναι να δώσει εργαλεία εκεί όπου υπάρχουν δυνατότητες και να ξεκλειδώσει δυναμικές που μέχρι σήμερα μένουν ανεκμεταλλεύτες. Και εδώ αποκτά ιδιαίτερη σημασία η νέα έρευνα του ΣΕΒΕ που χαρτογραφεί με λεπτομέρεια την εξαγωγική δραστηριότητα κάθε Περιφέρειας της χώρας.

Τα συμπεράσματά της μπορούν να αποτελέσουν πρακτικό οδηγό για το πού πρέπει να προμοδοποιηθούν κλάδοι, πώς μπορούν να ενισχυθούν οι ΜΜΕ σε τοπικό επίπεδο, ποιες αγορές προσφέρονται για στοχευμένη διείσδυση και ποιες υποδομές (logistics, πιστοποιήσεις, clusters) χρειάζονται ανά περιοχή.

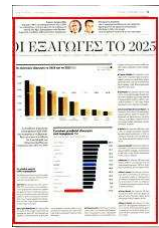
Με άλλα λόγια, η εθνική στρατηγική βρίσκεται στον περιφερειακό χάρτη των εξαγωγών το πεδίο εφαρμογής της.

Η ανατομία της εξωστρέφειας στον χάρτη

Η ειδική έρευνα του ΣΕΒΕ για την περιφερειακή εξαγωγική δραστηριότητα της Ελλάδας αναδεικνύει πώς καταναέται το εξαγωγικό αποτύπωμα της χώρας, με βάση τα επίσημα στοιχεία του 2024 τα οποία και επεξεργάστηκε η επιστημονικά στέλεχη του Συνδέσμου.

Σύμφωνα με τη μελέτη το 2024, η Αττική συγκεντρώνει πάνω από το μισό (55%) των συνολικών εξαγωγών αγαθών, με αξία 27,1 δισ. ευρώ, ακολουθούμενη από την Κεντρική Μακεδονία με 16,4% (8,08 δισ. ευρώ) και την Πελοπόννησο με 10,6% (5,23 δισ. ευρώ). Σε μικρότερα αλλά σημαντικά μερίδια κινούνται η Στερεά Ελλάδα (4,7%), η Θεσσαλία (4,1%) και η Ανατολική Μακεδονία και Θράκη (2,4%), ενώ η Κρήτη, η Δυτική Ελλάδα και η Ηπείρος κινούνται κάτω από το 2%.

Όταν εξαιρεθούν τα πετρελαιοειδή, η εικόνα διαφοροποιείται: η Αττική παραμένει πρώτη με 53,2%, αλλά η Κεντρική Μακεδονία ανεβαίνει στο 19,2% (με 6,59 δισ. ευρώ), αναδεικνύοντας τη σημασία της βιομηχανικής βάσης της. Ακολουθούν η Στερεά Ελλάδα (5,9%), η Θεσσαλία (3,9%) και η Πελοπόννησος (3,4%), ενώ η Ανατολική Μακεδονία και Θράκη (3,4%) και η Δυτική Ελλάδα (2,4%) ενισχύουν το αποτύπωμά τους. Σημαντικό ενδιαφέρον παρουσιάζει η εξέλιξη της πενταετίας 2020-2024: το Νότιο Αιγαίο κατέγραψε την εντυπωσιακότερη αύξηση (52,1%), το Ιόνιο 31,4% και η Στερεά Ελλάδα 20,4%. Στον αντίποδα, το Βόρειο Αιγαίο έχασε περίπου 15% της εξαγωγικής του δραστηριότητας. Στο σύνολο της χώρας οι εξαγωγές ενισχύθηκαν κατά 13,8% την πενταετία, δείχνοντας ότι, παρά τις διεθνείς αναταράξεις, η εξωστρέφεια διατηρείται σε ανοδική πορεία.

Συμεών Διαμαντίδης

«Σήμερα το 80% των εξαγωγών γίνεται από το 20% των επιχειρήσεων. Ο στόχος μας είναι να ανοίξουμε το παιχνίδι στις ΜμΕ. Χρειαζόμαστε ύλες δαπάνες - συμμετοχή σε εκθέσεις, B2B συναντήσεις, διαφημίσεις»

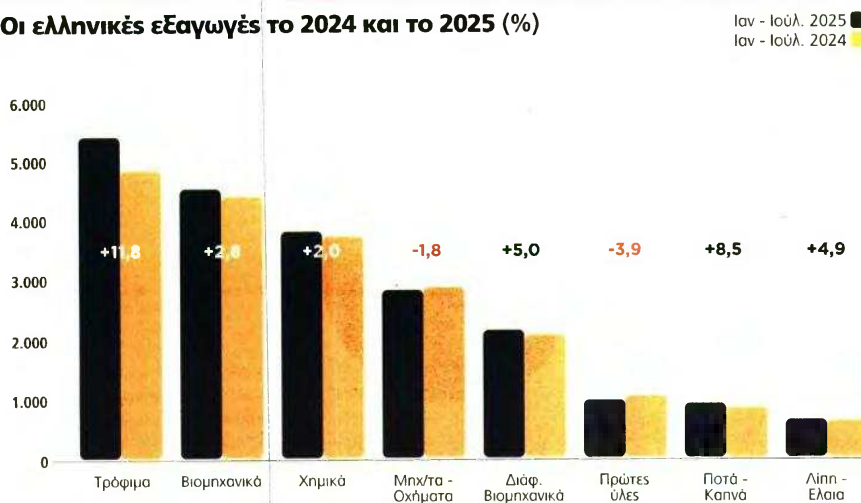
Παναγιώτης Χασάπης

«Αν οι εισαγωγές συνοδεύονται από επενδυτική δραστηριότητα και αφορούν μηχανολογικό εξοπλισμό ή ΑΠΕ, τότε μπορεί να λειτουργήσουν ενισχυτικά για την οικονομία»

ΟΙ ΕΞΑΓΩΓΕΣ ΤΟ 2025

Διεθνή παρουσία τους και οι περιφέρειες που τα παράγουν, με βάση εις βάθος έρευνα του ΣΕΒΕ - Τι φέρνει η Εθνική Στρατηγική Εξωστρέφειας

Οι ελληνικές εξαγωγές το 2024 και το 2025 (%)

Η νέα Εθνική Στρατηγική Εξωστρέφειας 2026-2030, που καταρτίζει η κυβέρνηση, θέτει ως στόχο την αύξηση της συνεισφοράς των εξαγωγών (αγαθών και υπηρεσιών) στο ΑΕΠ στο 50%

Οι κλάδοι-αίχμες κάθε περιφέρειας

Με βαθύτερη ανάγνωση της μελέτης αρχίζει να ξεδιπλώνεται μια Ελλάδα πολλών ταχυτήτων και εξειδικεύσεων:

■ **Αττική:** Με εξαγωγές 27,1 δισ. ευρώ το 2024 (55% του συνόλου), είναι η μητρόπολη των βιομηχανικών προϊόντων, χημικών και φαρμακευτικών. Στα βιομηχανικά και μέταλλα (αλουμίνιο, χάλκος) κατευθύνεται σχεδόν το 40% του εξαγωγικού της καλαθιού, ενώ τα χημικά-φαρμακευτικά ξεπερνούν τα 6 δισ. ευρώ. Κύριοι προορισμοί: Ιταλία, Γερμανία, Κύπρος.

■ **Κεντρική Μακεδονία:** Με εξαγωγές 8,08 δισ. ευρώ (16,4%), στηρίζεται κατά 35% στα τρόφιμα και κατά 30% στα βιομηχανικά προϊόντα. Τα γαλακτοκομικά, το κρέας και

Συνολική μεταβολή εξαγωγών ανά περιφέρεια (%)

Ανευ πετρελαιοειδών - Διάστημα 2020-2024

τα μεταποιημένα αγροτικά προϊόντα αντιπροσωπεύουν εξαγωγές πάνω από 2,8 δισ. ευρώ. Κύριοι προορισμοί: Γερμανία, Ιταλία, Βουλγαρία.

■ **Πελοπόννησος:** Με εξαγωγές 5,23 δισ. ευρώ (10,6%), τα πετρελαιοειδή εξακολουθούν να κυριαρχούν, αλλά η Περιφέρεια κερδίζει έδαφος με το ελαιόλαδο και τα

τρόφιμα, που ξεπερνούν πλέον τα 800 εκατ. ευρώ. Κύριοι προορισμοί: Ιταλία, Τουρκία, Ισπανία.

■ **Στερεά Ελλάδα:** Με εξαγωγές 2,3 δισ. ευρώ (4,7%), η μεταλλουργία (αλουμίνιο, χάλκος) καλύπτει το μεγαλύτερο μέρος, πάνω από 1,5 δισ. ευρώ, ενώ αναπτύσσονται και τα τρόφιμα - ποτά. Κύριοι προορισμοί: Γερμανία, Ιταλία, ΗΠΑ.

■ **Θεσσαλία:** Με εξαγωγές 2,02 δισ. ευρώ (4,1%), τα αγροδιατροφικά ξεχωρίζουν: γάλα, ψέτα, βαμβάκι, φρούτα και λαχανικά αντιπροσωπεύουν σχεδόν το 60% του εξαγωγικού καλαθιού (~1,2 δισ. ευρώ). Κύριοι προορισμοί: Ιταλία, Γερμανία, Βουλγαρία.

■ **Ανατολική Μακεδονία και Θράκη:** Με εξαγωγές 1,2 δισ. ευρώ (2,4%), παρουσιάζει μείγμα αγροτικών προϊόντων (καπνός, δημητριακά) και βιομηχανικών (μέταλλα, υλικά), με τα τρόφιμα να φτάνουν στο 35% του συνόλου. Κύριοι προορισμοί: Τουρκία, Βουλγαρία, Γερμανία.

■ **Κρήτη:** Με εξαγωγές 680 εκατ. ευρώ (1,4%), τα τρόφιμα (ελαιόλαδο, οπωροκηπευτικά, κρασί) καλύπτουν το 75% των εξαγωγών, δηλαδή πάνω από 500 εκατ. ευρώ. Κύριοι προορισμοί: Γερμανία, Ιταλία, Γαλλία.

■ **Δυτική Ελλάδα:** Με εξαγωγές 460 εκατ. ευρώ (0,9%), πρωτοστατούν τα αγροδιατροφικά (ελαιόλαδο, τρόφιμα), που ξεπερνούν τα 300 εκατ. ευρώ. Κύριοι προορισμοί: Ιταλία, Ισπανία, Γερμανία.

■ **Ηπειρος:** Με εξαγωγές 400 εκατ. ευρώ (0,8%), σχεδόν τα 2/3 προέρχονται από γαλακτοκομικά και κρέας (~260 εκατ. ευρώ). Κύριοι προορισμοί: Ιταλία, Γερμανία, ΗΠΑ.

■ **Νότιο Αιγαίο:** Με εξαγωγές 320 εκατ. ευρώ (0,6%), εντυπωσίασε με άνοδο 52,1% την πενταετία, χάρη σε εγκαταστάσεις πολυεθνικών σε φάρμακα και καλλυντικά, που αντιστοιχούν στο 70% των εξαγωγών του. Κύριοι προορισμοί: Γερμανία, Ηνωμένο Βασίλειο, Κύπρος.

■ **Ιόνια Νησιά:** Με εξαγωγές 200 εκατ. ευρώ (0,4%), σχεδόν το σύνολο αφορά τρόφιμα και ποτά (ελαιόλαδο, κρασί). Κύριοι προορισμοί: Ιταλία, Γερμανία, Γαλλία.

■ **Βόρειο Αιγαίο:** Με εξαγωγές 170 εκατ. ευρώ (0,3%), καταγράφκε υποχώρηση 15% την πενταετία. Η εξαγωγική δραστηριότητα στηρίζεται σε ελαιόλαδο, κρασί και αλιεύματα. Κύριοι προορισμοί: Ιταλία, Γερμανία, Τουρκία.

Δημογραφικό: είναι απάντηση η μετανάστευση;

Με τον αριθμό των γεννήσεων να μειώνεται δραματικά και τη χώρα να βρίσκεται αντιμέτωπη με τη γήρανση και τη συρρίκνωση του πληθυσμού, μοιάζει να κερδίζει έδαφος το ότι οι μετανάστες μπορούν να δώσουν τη λύση

Η Ελλάδα γεννάει και συρρικνώνεται με ανησυχητικούς ρυθμούς. Σχολικές αίθουσες αδειάζουν, ολόκληρα χωριά μένουν χωρίς ζωή και τα πρόσωπα στον δρόμο είναι πιο γερασμένα. Η χώρα είναι αντιμέτωπη με τη δημογραφική κρίση.

Τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ δείχνουν αμείλικτα. Το 2024 καταγράφηκαν μόλις 69.675 γεννήσεις. Πρόκειται για τον χαμηλότερο αριθμό της μεταπολεμικής περιόδου, ενώ την ίδια στιγμή οι θάνατοι ανήλθαν σε 128.101. Κάτι που σημαίνει πως η φυσική μείωση πληθυσμού έφτασε τις 58.584 ψυχές – το μεγαλύτερο αρνητικό ισοζύγιο των τελευταίων δεκαετιών.

Το 2023 η εικόνα ήταν παρόμοια: 71.249 γεννήσεις και 127.169 θάνατοι, με φυσική μείωση 55.920 ατόμων. Οι αριθμοί αυτοί επιβεβαιώνουν ότι δεν πρόκειται για ένα συγκυριακό φαινόμενο, αλλά για μια διαρκή τάση που επιδεινώνεται.

Όπως τονίζει στα «ΝΕΑ» ο καθηγητής Βύρων Κοτζαμάνης, διευθυντής του Ινστιτούτου Δημογραφικών Ερευνών: «Σήμερα η χώρα μας είναι – και θα παραμείνει μέχρι και το 2050 – από τις πλέον γερασμένες στην ΕΕ, καθώς το ποσοστό των 65 και άνω αγγίζει το 23,5% έναντι 21,6% στην Ένωση, ενώ η διάμεση ηλικία είναι σχεδόν 47 έτη. Η Ελλάδα γεννάει πιο γρήγορα από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο». Και προσθέτει: «Αν συνεχιστεί η σημερινή πορεία, με πολύ περισσότερους θανάτους από γεννήσεις και μηδενική μεταναστευτική ζυγαριά, μέχρι το 2050 ο πληθυσμός μας θα έχει μειωθεί κατά περίπου 1,5 εκατομμύριο. Δηλαδή θα πέσει κάτω από τα 9 εκατομμύρια». Μέσα σε αυτή τη δύσκολη πραγματικότητα, η μετανάστευση μπορεί – αντικειμενικά – να παίζει καθοριστικό ρόλο. Το 2023, σύμφωνα με την ΕΛΣΤΑΤ, στη χώρα εισήλθαν 118.816 άτομα και αποχώρησαν 76.158, αφήνοντας καθαρό ισοζύγιο 42.658 ανθρώπων που ζουν και εργάζονται στην κοινωνία και την οικονομία. Συγκριτικά, το 2022 η καθαρή μετανάστευση ήταν μόλις 16.355 άτομα, με 96.662 εισερχόμενους και 80.307 εξερχόμενους. Η αύξηση αυτή δείχνει ότι η Ελλάδα μπορεί να γίνει πόλος έλξης για ανθρώπους

που αναζητούν ευκαιρίες να δουλέψουν και να μπορέσουν να φτιάξουν τη ζωή τους σε έναν νέο τόπο. Κι αυτό, με τη σειρά του και με ορθή διαχείριση, μπορεί να αντιστρέψει και την τάση μείωσης του πληθυσμού. «Τα φυσικά ισοζύγια θα παραμείνουν αρνητικά τις επόμενες δεκαετίες», υπογραμμίζει ο Β. Κοτζαμάνης. «Για να μη μειωθεί δραστικά ο πληθυσμός, η μεταναστευτική ζυγαριά πρέπει να είναι θετική. Όσο πιο θετική είναι, τόσο μικρότερη θα είναι και η μείωση».

Η ΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Ο υπουργός Μετανάστευσης Θάνος Πλεύρης έχει διαφορετική άποψη και επιμένει σε δηλώσεις όπως αυτή: «Η νόμιμη μετανάστευση είναι χρήσιμη, αλλά δεν αποτελεί λύση για το Δημογραφικό». Η θέση του συμβαδίζει, αναμφίβολα, με την επιλογή μιας πιο «σκληρής» κυβερνητικής γραμμής στο Μεταναστευτικό. Κι αυτό, παρά το γεγονός ότι οι αριθμοί δείχνουν πως η καθαρή μετανάστευση είναι ο μόνος παράγοντας που συγκρατεί τη ραγδαία μείωση του πληθυσμού.

Οι επιπτώσεις

Το 2023, ο δείκτης γονιμότητας στην Ελλάδα ήταν 1,26 παιδιά ανά γυναίκα, από τους χαμηλότερους στην ΕΕ, όπου ο μέσος όρος ήταν 1,38. Ο πληθυσμός άνω των 65 ετών αντιστοιχεί στο 23,3%, με προβλέψεις για αύξηση στο 35%-36% έως το 2050. Το ποσοστό των άνω των 80 ετών σχεδόν διπλασιάστηκε σε δύο δεκαετίες – από 3,8% το 2004 σε 7% το 2024. Την ίδια στιγμή, τα παιδιά (0-14 ετών) μειώθηκαν στο 14%, κάτω από τη Γαλλία και την Ιρλανδία (πάνω από 17%). Η γήρανση του πληθυσμού δεν είναι απλώς στατιστικό μέγεθος. Επηρεάζει κάθε πτυχή της κοινωνικής και οικονομικής ζωής. Με λιγότερους νέους να εισέρχονται στην αγορά εργασίας, τα ασφαλιστικά ταμεία πεζοντα ολοένα και περισσότερα. Αυτό σημαίνει ότι όλο και λιγότεροι

ZOOM ΣΤΑ «ΝΕΑ»

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ
ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΡΑΦΕΙ
ΝΑΤΑΛΙΑ ΔΙΟΝΥΣΙΩΤΗ

Η ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ

της κρίσης απαιτεί ολοκληρωμένο σχέδιο: από στήριξη στη στέγαση και τα εισοδήματα μέχρι πολιτικές ένταξης και κοινωνικής συνοχής

13. ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΟ : ΕΙΝΑΙ ΑΠΑΝΤΗΣΗ Η ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ ;

Μέσο:ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: ...20/09/2025 Ημ. Αποδελτίωσης: ...20/09/2025

Σελίδα:55

Το νέο νομοσχέδιο που παρουσίασε η κυβέρνηση για το Μεταναστευτικό επικεντρώνεται κυρίως σε ζητήματα ελέγχου και αποτροπής, χωρίς να δίνει αντίστοιχη έμφαση στην ουσιαστική ένταξη όσων ήδη ζουν και εργάζονται στη χώρα. Παρά τις ρυθμίσεις για απλούστευση των αδειών διαμονής, αρκετοί υποστηρίζουν ότι απουσιάζει μια συνεκτική πολιτική που θα συνδέει τη μετανάστευση με το Δημογραφικό.

Όπως σχολιάζει ο καθηγητής Πολιτειολογίας στο Πάντειο Πανεπιστήμιο Δημήτρης Χριστόπουλος: «Η μείωση ή η αύξηση του πληθυσμού είναι συνάρτηση γεννήσεων,

θανάτων και μεταναστευτικού ισοζυγίου. Όσο γεννιούνται λιγότεροι από αυτούς που πεθαίνουν, τόσο η μόνη ελπίδα πληθυσμιακής ενίσχυσης είναι η μετανάστευση. Αυτά δεν είναι ιδέες: είναι απλά μαθηματικά». Η επισήμανσή του υπενθυμίζει μια σκληρή αλήθεια: χωρίς τη συμβολή της μετανάστευσης, η χώρα μας δεν θα μπορούσε να συγκρατήσει τις απώλειες πληθυσμού που καταγράφονται κάθε χρόνο. Ωστόσο, η δημόσια συζήτηση εξακολουθεί να αντιμετωπίζει το ζήτημα αποσπασματικά, εγγλωβισμένη σε φόβο και αποτροπή. «Στην Ελλάδα δεν υπήρξε ποτέ οργανωμένη πολιτική ένταξης», συνεχίζει

ο Δ. Χριστόπουλος. «Υπήρξαν κοινωνικές δυναμικές που ενσωμάτων de facto τους μετανάστες. Αντί όμως να αξιοποιήσουμε αυτές τις δυναμικές, συνεχίζουμε να αντιμετωπίζουμε τη μετανάστευση ως απειλή». Το παράδειγμα που φέρνει είναι χαρακτηριστικό: «Από το 2010 και μετά δόθηκε ιθαγένεια στη λεγόμενη δεύτερη γενιά, δηλαδή στα παιδιά μεταναστευτικής καταγωγής που γεννήθηκαν ή μεγάλωσαν εδώ. Η τότε αντιπολίτευση ανέδρασε έντονα, σήμερα όμως έχει αναγκαστεί να συμβιβαστεί με την πραγματικότητα, έτσι κι αν προσπαθεί να τη "ροκανίσει" με γραφειοκρατικά εμπόδια. Αυτό δείχνει πόσο δύσκολα προχωρεί η χώρα σε μια οργανωμένη στρατηγική ένταξης».

Η αντιμετώπιση της κρίσης απαιτεί ολοκληρωμένο σχέδιο: από στήριξη στη ένταξη και τα εισοδήματα μέχρι πολιτικές ένταξης και κοινωνικής συνοχής. Χρειάζονται μέτρα που θα ενισχύσουν τις οικογένειες, θα επιτρέψουν στους νέους να αποκτήσουν τον αριθμό παιδιών που επιθυμούν και θα αξιοποιήσουν τη δυναμική της μετανάστευσης ως ευκαιρία, όχι ως απειλή. Όπως καταλήγει ο Δ. Χριστόπουλος: «Η κοινωνική συνοχή δεν είναι πακνίδάκι. Αν το μόνο που κάνεις είναι να ταλαιπωρείς τους ανθρώπους, αυτό θα γυρίσει μπουρετανγκ. Η μετανάστευση είναι μια πραγματικότητα που, αν τη διαχειριστείς με ευθύνη και ανθρωπιά, μπορεί να σου δώσει καλά πράγματα».

Η Ελλάδα έχει μπροστά της μια δύσκολη επιλογή: είτε θα συνεχίσει με ημίμετρα, αφήνοντας τη γήρανση και τη μείωση του πληθυσμού να καθορίσουν το μέλλον της, είτε θα επενδύσει σε νέα στρατηγική που θα βλέπει τη μετανάστευση και την οικογένεια ως πυλώνες ανανέωσης. Το στοίχημα δεν αφορά μόνο αριθμούς: αφορά την ίδια την επιβίωση της κοινωνίας όπως τη γνωρίζουμε.

της γήρανσης του πληθυσμού

εργαζόμενοι θα καλούνται να στηρίξουν έναν αυξανόμενο αριθμό συνταξιούχων.

Θεωρούνται δύσκολοι και στον τομέα της Υγείας: τα δημόσια νοσοκομεία λειτουργούν στα όριά τους, με έλλειψεις προσωπικού και πόρων, ενώ η αυξημένη ζήτηση για μακροχρόνια φροντίδα οδηγεί σε ανισότητες πρόσβασης. Την ίδια στιγμή, κοριά αδειάζουν και οι Περιφέρειες χάνουν εργατικά χέρια. Από την άλλη, παιδιά μεταναστών γεμίζουν ξανά σχολικές τάξεις που αλλιώς θα έκλειναν, ενώ γυναίκες μετανάστριες φροντίζουν ηλικιωμένους, καλύπτοντας κενά που το κράτος αδυνατεί να αντιμετωπίσει.

Η ΕΛΛΑΔΑ ΣΕ ΣΤΑΥΡΟΔΡΟΜΙ

Η κυβέρνηση προβάλλει μέτρα όπως το επίδομα γέννησης των 2.000 ευρώ

και κάποιες φορολογικές ελαφρύνσεις. Ωστόσο, όπως σημειώνει ο Βύρων Κοτζαμάνης, «οι επιδοματικές πολιτικές έχουν πολύ περιορισμένα αποτελέσματα αν δεν δημιουργηθεί άμεσα ένα ευνοϊκό περιβάλλον: μείωση του υψηλού κόστους ανατροφής παιδιών, εναρμόιση οικογενειακής και επαγγελματικής ζωής, αντιμετώπιση του Στεγαστικού μέσω προγραμμάτων κοινωνικής κατοικίας, αύξηση εισοδημάτων και ενίσχυση εμπιστοσύνης στο μέλλον». Ιδιαίτερη έμφαση δίνει στη στέγη: «Η άμβλυση της στεγαστικής κρίσης πρέπει να γίνει άμεσα με την παραγωγή και διάθεση τουλάχιστον 150.000 κατοικιών για ενοίκιο με χαμηλό τίμημα μέσα στην επόμενη εξαετία. Χωρίς λύση στο Στεγαστικό, καμία πολιτική για τη γονιμότητα δεν μπορεί να είναι αποτελεσματική».

Παράλληλα, η χώρα χρειάζεται στρατηγικές που να συγκρατούν τους νέους, να ενθαρρύνουν την επιστροφή όσων έφυγαν και να ενσωματώνουν μετανάστες που ήδη ζουν εδώ. «Η Ελλάδα αδειάζει» τονίζει ο Δημήτρης Χριστόπουλος. «Η ύπαιθρος έχει ρημάξει, το brain drain συνεχίζεται και οι χαμηλοί μισθοί διώχνουν κόσμο. Αν είχαμε στοιχειωδώς αξιοπρεπείς μισθούς, θα κρατούσαμε σημαντικό ποσοστό πληθυσμού».

Οι αριθμοί δείχνουν πως χωρίς θετικό μεταναστευτικό ισοζύγιο και αποτελεσματικές πολιτικές για τη στήριξη των οικογενειών και την ένταξη μεταναστών ο πληθυσμός θα συνεχίσει να μειώνεται. Ο Κοτζαμάνης προειδοποιεί: «Αν συνεχιστεί η σημερινή πορεία, το 2050 η χώρα θα έχει λιγότερους από 9 εκατομμύρια κατοίκους».